

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 44(916) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. SPALIO-OCTOBER P 82 * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Sumišimas dėl Chruščiovo...

- KOMUNISTŲ KELIONĖS Į MASKVĄ
- U. THANT PRIEŠ MASKVOS BRUTALUMĄ
- POPIEŽIUS VYKSTA BOMBEJUN
- ŠIAURINĖ RODEZIJĄ TAPO ZAMBIJA
- VIETNAME NAUJA KONSTITUCIJA

Netikrumas ir didelis susirūpinimas viešpatavo šios savaitės savaitose. Ir buvo nemažo sąmyšio, kuris dar nėra praėjęs ir, atrodo, dar ilgai užtruks. Visa tai kilo

RYŠIUM SU NEIŠAIŠKINTU CHRUSČIOVO PAŠALINIMU.

Dalinai ryšium ir su Kinijos komunistų atominės bombos išsprogdimu. Tendencies kinų teigimu, Amerika juos šantažavusi, nors tas pimas kinų bandymas ne kiek nemažina jų vadina „šantažo“ galimybių. Tačiau toks Kinijos komunistų laikymasis tikrai pabrėžia, kad

ATOMINIS GINKLAS ATITENKA PAVOJINGO IMPERIALISTO RANKOSNA.

Tiesa, Kinijos komunistai siūlo atominis ginklus sunaikinti. Bet viena, kas tu gali pasitikėti, jeigu net su kontrole nesutinkama ir, kita, žmonija jau pamokyta fakto, kad komunistai jokių susitarimų nesilaiko. Visokių atveju, kinų atominės bombos bandymo pasisekimas ne gali prisidėti prie žmonijos apsiraminimo dėl ateities.

DIDŽIŲJŲ PROBLEMŲ SUKĖLĖ CHRUSČIOVO NUVERTIMAS,

ne tik Vakary, bet visų komunistų gretose. Ypač gi susirūpino komunistai tu kraštų, kur jie yra laisvi, kur gali kalbėti ir atvirai svarstyti visas problemas. Tikrai „laisviausioji pasaulyje“ valstybė — Rusija, kuri ir prašoma ir skatinama paaiškinti Nikitos pašalinimą, tyli, kaip „burną vandens prigėrusi“...

VAKARŲ KOMUNISTAI PASIRYŽO VYKTI MASKVON IŠŠIAIŠKINTI.

Atvyko jau kelios delegacijos, o kitos reikalauja viešo aiškinimo.

U. Thant, Jungtinių Tautų gen. sekretorius, neišsilaukė diplomato rėmuose ir pareikalavo viešo paaiškinimo, kodėl taip brutaliai Chruščiovas pavarytas, neduodant jam nė vieno žodžio pasiaiškinti...

„HUMANIŠKIAUSIA SOVIETINĖ SANTVARKA“.

Taigi U. Thant nesulauks atsakymo iš Maskvos diktatorių, kurie nei patys aiškina, nei duoda pasiaiškinti Chruščioviui. Tai ir suprantama, nes bet kokis aiškinimas atidengtų sovietines negeroves ir visą nežmoniškumą, kuris ten nenustojamai viešpatauja.

SLAPTAI TARĖSI SU LENKAIS BALTAVYŽIŲ GIRIOJE,

Pasitarime dalyvavo Brežnėvas su Kosyginu ir Gomulka su Cyrankevičium. Teigiama, kad lenkai su rusais susitarę, bet dėl ko, tyliama.

Laisvasis pasaulis tuo tarpu užsiėmęs spėliojimais.

AR RUSAI KEIS AR NEKEIS POLITIKĄ

vakariečių atžvilgiu. Spėliojimai vieni kitiems prieštarauja, nes ištikrųjų niekas nieko tikra nežino.

BE PRIEŽASTIŲ MASKVOS PERVERSMAS NEGALEJO ĮVYKTI,

taip pat jau esąs „susirgęs“. Tiesiog pasikeitimų reikia laukti, ir pasikeitimai neišvengiami. Kokie jie bus ir ar greit bus, tai priklausys nuo Rusijos vidaus jėgų santykio. O ten vyksta tarpusavė kova.

SUSLOVAS, ŽIAURUS STALINISTAS,

kurio dėka, kaip teigiama, nuverstas Chruščiovas, taip pat jau esąs „susirgęs“.

BREŽNIOVAS SU KOSYGINU,

kaip tas vyko po Berijos, kai Chruščiovas veikė su Bulgarija, dabar užviešpatavo ir laikysis kurį laiką drauge, kol kuris nors jų vienas sugėbės išsigalėti, kitą nuvers ir išmes į šiukšlyną, kaip dabar išmestas Chruščiovas.

UŽVIEŠPATAVUSIŲ, BREŽNIOVO SU KOSYGINU, VEIKIMO LOGIKA AIŠKI:

NUŠIKRATYK KONKURENTAIS.

Tokiais konkurentais Brežnėviui su Kosyginu yra Kozlovas ir Suslovas, todėl juos ir nušalina. Ir Kozlovas ir Suslovas yra „tėvelio“ Stalino auklėtiniai. Suslovas ypač Lietuvai atmintinas, nes gi jis vykdė Lietuvos okupaciją ir atvykęs Lietuvon.

PREIVARTAVO LIETUVIUS UŽMIRŠTI SAVO ISTORIJA

ir susirūpinti „didžiosios tėvynės“ garbinimu. Suslovo patvarkymu Putino „Sukilėliai“ ligšiol negali išvyti die nos šviesos, ir „Sukilėlių“ opera buvo išimta iš repertuaro. Suslovas yra žiaurus okupacijos vykdytojas, rusas nacionalistas šovinizistas, einas caro pėdomis, su „graždanca“ ir absoliučiu Pabaltijo pavergimu, kaip ir Molotovas. Iš jų nei mes nei žmonija nieko gera neturime pagrindo tikėti.

IŠ ŠIAURINĖS RODEZIJOS PADARYTA ZAMBIJA,

kuri paskelbta nepriklausoma nauja Afrikos valstybė. O pietinės Rodesijos min. pirm. pakviestas Londonan tartis dėl nepriklausomybės.

RINKIMINĖ KOVA JAV JAU BAIGIAMA.

Ji buvo gana žiauri ši kartą, nes susidūrė labai skirtingos pažiūros.

— Popiežius vyksta į Indiją, kur bus eucharistinis kongresas.

Lietuvių gyvenimo faktai

HUVERIO LAIDOTUVĖSE ĮSPŪDINGAI PAMINĖTAS PABALTIJYS

Miręs 90-ties metų buv. JAV prezidentas Herbertas C. Hoover buvo didelis labdaros vykdytojas. Po pirmojo pas. karo jis vadovavo Pabaltijo valstybių šelpimui iš JAV aukų. Jis daug rūpinosi Pabaltijo valstybių atskūrimu pagal prez. Wilsono paskelbtą tautų apsisprendimą. Tai Lietuvai neužmirštama asmenybė, gerai supratusi ir Pabaltijos tautų pastangas būti savarankiškomis ir dabar joms daromas okupanto skriaudas.

Todėl Pabaltijo tautų ir jų valstybių vardu prie jo karsto Kapitolyje, Lietuvos atstovas J. Kajeckas padėjo bukietą raudonų rožių su trumpu užrašu „Dėkingos, Estija, Latvija ir Lietuva“. Pranešėjas, kalbėjęs apie Huverio laidotuvės, ypač pabrėžė, kad šis bukietas ypatingai išsiskyręs iš daugybės vainikų. Kalbėtojas ta proga priminė ir Pabal

tijo kraštų okupaciją, ir kovas už laisvę.

● Nauju Balso pirmininku išrinktas kun. V. Martinkus iš Providens, o ilgametis pirm. kun. dr. Končius — garbės pirmininku.

● Lapkričio 1 d. minimas lietuvių skautijos išikūrimas.

● Išversta serija lietuvių liaudies dainų į anglų kalbą. Leidiniui įžangą parašė prof. dr. M. Gimbutienė.

● Kolaratūrinis sopranas V. Kojelienė turėjo Čikagoje recitalį.

● Sol. mezosopranas A. Stepužienė praėjusį savaitgalį koncertavo Montrealyje.

● Dr. P. Lukoševičius buvo išvykęs į Karolinoje vykusių tabako chemikų ir agronomų suvažiavimą.

● Jūrėnaitė Zina Naujienos užbaigė išpūdžius iš Lietuvos.

NUO KAPITOLIAUS

DIDELIS DOMĖJIMASIS LIETUVA

Susitarus su Lietuvos atstovo žmona O. Kajeckienė, Alexandria, Va. (Washingtono priemiesčio) Jaunųjų Moterų Klubas, įtraukė Lietuvos Pasiuntinybę į šiais metais lankomų ambasadorių tarpą. Ta proga „The Washington Post“ dienraštyje, spalio 6 dieną įdėjo p. Kajeckienės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, nuotrauką prie lietuviškų lėlių kolekcijos, kuri buvo pagaminta Lietuvoje ir 1939 m. atsiųsta į JAV New Yorko parodai.

Spalio 10 d. nuo 2 ligi 6 val. p. p. buvo lankomos šios ambasados: Belgijos, Brazilijos Indijos, Ispanijos, Lietuvos ir Vengrijos, Ekvadoro, Ghanos ir Vokietijos konsulatų.

Lietuvos Pasiuntinybę aplankė apie 2000 asmenų. Jie buvo parodytos pasiuntinybės patalpos. Lietuvos buvusių prezidentų portretai, minėta lietuviškų lėlių kolekcija, gintarai, velykiniai margučiai, šiaudiniai namų be Ka lėdų eglutės papuošalai, iš duonos trupinių padarytas žančius, lietuvių tremtinių atsiųstas iš Sibiro, taip pat Si biro maldaknygės maldelė lietuvių ir anglų kalbomis. Teikiant paaiškinimus lankytojams, buvo progos nušviesti ir dabartinę Lietuvos padėtį, okupaciją, deportacijas, praeitį, atgautos laisvės laikotarpį, kultūrinis atsiėkimus bei ne nustojančių vilties lietuvių troškimus laisvei atgauti. Džiugu būdavo, kai nuolat besikeičiančios auditorijos klausytojai prieidavo padėkoti už paaiškinimus ir suteiktas žinias apie Lietuvą. G. G. K.

SIŪLO KEISTI JAV IMIGRACIJOS ĮSTATYMĄ

Karui bei komunizmui nusiautus pasaulį, JAV imigracijos įstatymas, priimtas 1924 m, neatitinka šių laikų

reikalavimų. Valdžios pareigūnai, kasdien susidurdami su imigracijos sunkumais, paruošė naują imigracijos įstatymo projektą, kuris buv. Prez. Kennedy buvo pateiktas JAV Kongresui svarstyti ir dabartinio prez. Johansino yra remiamas.

Pagal šį įstatymo projektą, imigrantų bendras skaičius pakeliamas nuo 158,000 iki 165,000 metams. Imigrantai turėtų būti įleidžiami jau ne pagal kvotas, nustatytas tautybėmis kaip kad sename įstatyme, kur kai kurie kraštai kaip Anglija bei Irlandija nei pusės savo nustatytų kvotų neišnaudoja, o tuo tarpu kitiems kraštams paskirtos labai mažos kvotos ir laukiančių į JAV įvažiuoti eilė yra užpildyta keliems metams, bet pagal norinčių įvažiuoti įsiregistravimo pirmumo principą. Lietuvai paskirta tik 384 asmenys metams. Prie naujos sistemos „first come, first served“ būtų pereinama palaipsniui per 5 metus mažinti tautybių kvotas po 20 procentų kasmet. Čia pirmenybė būtų teikiama naudingai Amerikai profesijų asmenims, bei artimų JAV piliečių ar nuolatinių gyventojų giminaičiams. Be kvotų įvažiuoti teisę suteikiant JAV piliečių tėvams.

Už įstatymo projektą pasisakė visa eilė valdžios ir organizacijų atstovų, tarp kurių Valstybės Dep. Sekr. D. Rusk, pareiškė, kad pagal šį projektą būtų atidarytos durys atvykti į JAV viso pasaulio imigrantams ypač politiniams pabėgėliams, neatsižvelgiant į jų kilmės vietą ar rasę. G. G. K.

— Į Vašingtoną atvyksta Anglijos užs. r. min. Walker tartis su prez. Johnsonu ir sekr. Rusku.

— Praėjusią savaitę kinų atominio sprogimo dulkės pasiekė Ameriką.

Montrealio lietuviškos radio valandėlės sukaktuvėse pirmoje eilėje iš dešinės: valandėlės vedėjas Liudas Stankevičius, CFMB stoties pranešėjai Al. Pascal ir Bob Dowling, red. J. Kardelis, antroje eilėje KLB Kr. V-bos pirm. Dr. P. Lukoševičius, Dr. J. Semogas, Montrelio Seimelio Prezidiumo pirm. K. Andruskevičius ir liet. radio valandėlės komentatorius dr. H. Nagys. Foto Tony Laurinaitis.

KAS NAUJA KANADOJE

SUSIRŪPINIMAS KANADOS VIENYBE IR TVARKA

Quebeco min. pirm. Lesage laikraštininkams apgailės tavo neatsakingų asmenų ir kai kurių žurnalistų beatodairinį veiksma, pasiduodant kraštutinių separatistų nuotakoms, dėl kurių ir karalietės lankymosi metu buvo ne sklandumų. Tyrimas parodė, kad niekas nenukentėjo, niekam nė lašas kraujo neištryško. Visa tai neatsakingi asmenų išpūtė.

Quebeco fin. min. Kierans, kalbėdamas Anglijos Londone, pareiškė, kad Quebeco vyriausybė ne separatistinė ir laikysis rimties.

Saskatchevano min. pirm. R. Tatcher, kalbėdamas Toronte, pareiškė, kad jeigu Quebecas atsiskirtų nuo Kanados, tai Saskatchevanas tuo jau jungtųsi su Amerika ir Kanada baigtų egzistenciją.

NUSTATYS MINIMALINIUS ATLYGINIMUS

Federalinė vyriausybė paskelbė, kad jos žinioje esantiems darbininkams nuo 1965 m. sausio 1 dienos nustatomas minimalinis atlyginimas už darbo valandą 1.25 ir 40 valandų savaitės norma.

— Pransūzų firma „Peugeot“ rūpinasi Kanadoje įsteigti automobilių gamybos filialą.

KITOS NAUJIENOS

— Adenaueris vyks Izraelin ir padės Erhardui gerinti santykius.

— Iš Londone koncertavo orkestro negrįžo 2 vengrų muzikantai, iš Tokio vengras šaulys.

— Varšuvoje teisiama J. A. V. pil. rašytojas Wankowicz už tai, kad savo raštus siuntė užsienius.

— Nobelio premija už literatūrą paskirta prancūzų rašytojui filosofui egzistencialistui Sartriui, kuris tačiau premiją priimti atsisakė.

— Gen. Motors automobilių b-vės darbininkų streikas, užtrukęs apie mėnesį laiko, baigiamas.

— Olimpinėse žaidynėse JAV gavo 36 aukso medalius, SSSR — 30. Rusai jau kelia aliarmą dėl to, kad nepasivijo JAV.

— Paryžiuje Atlanto sąjungos valstybės aptarė įvy-

PAGARBA LIETUVIŲ DAILININKUI R. BUKAUSKUI

Montrealio meras J. Drapeau parinko lietuvių dailininką Romualdą Bukauską iš kilmingai parodai, kuri atidaro lapkričio 5 dieną miesto savivaldybės patalpose. Bus išstatyta 40 dailininko darbų.

ŠIAURĖS ATLANTĖ VYKSTA JAV IR ISPANIJOS JĖGŲ MANEVRAI.

— Bulgarijone vykdoma lėk tuvu SSSR delegacija žuvo katastrofoje. Rusai pasiuntė antrą delegaciją.

— Vietnamo paruošta nauja konstitucija, pagal kurią valdžią perima civiliai.

— Rusija išsprogdino Arktės srityje galingą atominį sproginį.

● Iš Montrealio muziejaus pavogtas Rembrandto paveikslas 45,000 dol. vertės.

● „Canada Council“, vyriausybės autoritetu, vykdančią kultūrinių mainų programą, pakvietė metams 30 prancūzų, 3 šveicarus ir 7 belgus.

● Marletowne, P. Q., banditai užpuolo pašto sunkvežimį, surižo vairuotoją, pagrobė 55 pašto maišus ir dingo.

● Praėjusį mėnesį Kanados statistikos biuras užregistravo žemiausį nedarbą po 1956 metų, tiksliai apie 3% dirbančiųjų.

● Jauniutei Nijolei, kuri šiemet baigė High School, sek madienį buvo surušta pagerbtuvės. N. Jauniutei gabi ne tik bendriems mokslams, bet ir muzikai. Lankiusi op. sol. E. Kardelienės Muzikos studiją, ji tiek pažengė, kad jau kelias atvejais koncertavo savarankiškai.

● Barsauskams Jonui ir Elzbietai buvo suruoštas 25 metų vedybinio gyvenimo pagerbimas. Šv. Kazimiero parapijos salė buvo pilnutėlė, nes J. B. yra komiteto nariu ir praityje buvęs pirmininku.

● Kauno Politechnikos instituto rektoriumi paskirtas M. Martynaitis, prorektoriumi mokymo reikalams — Č. Jakimavičius. Antruoju prorektoriumi yra doc. R. Chomskis.

Lapkričio 21 d. didelis N. Lietuvos parengimas!!!

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
**LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.**
Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje .....\$ 5.00 Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries ...\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Pagarbos ir meilės

SAVAJAI KALBAI!

TURIME DAUG VIEKO IR DAUGELIS — NORO VEIKTI. TAS MŪSŲ VIEKAS IR VEIKIMAS KARTAIS PER KRĄSTUS DRIMBA, KAI PAI PASAKOS SENELEI TESLA IS DIEVO DUONKUBILIO DANGUJE. O TRŪKSTA MUMS GEROS VALIOS IR SUSIKLAUSYMO.

LYG PASIDIDŽIUODAMI KARTAIS PASAKOM: LIETUVIAI — INDIVIDUALISTAI. GERA! TAČIAU IR INDIVIDUALISTUI PRITINKA DERINTIS Į BENRAS TAUTOS GYVENIMO NORMAS.

PAIMKIM PAVYZDŽIUI, KAD IR MŪSŲ KALBĄ, IS TIKRO SENĄ, RETĄ IR GRAŽIĄ KALBĄ. AR TINKAMAI JA NAUDOJAMES? PERŽVELKIME SAVO LAIKRĄŠCIUS, DAILIĄJĄ LITERATŪRĄ IR MOKSLO VEIKALUS — KAI DAUG RASIME TOS MŪSŲ KALBOS SUDARKYTOS!

RASYTOJAS, GIRDIME, NEPRIVALO SUKTI SAU GALVOS DEL KOKIO KALBOS AR RASYBOS MAŽMOZIO. TAČIAU MALONU IR GRAŽU, KAI RASYTOJAS TURTINGAI, GYVAI IR STILINGAI RAŠO, KAI PLAUKIA DRAUGE IR GRYNA KALBA. RASYBA MAŽIAU TETURI REIKSMES. YRA BUVE PASAULYJE RASYTOJŲ, KURIE RASYBOS GERAI NEMOKĖJO AR JOS NEPAISE. LEIDĖJAI, REDAKTORIAI TAISE. O MŪSŲ?..

VELTUI UZSTOTUME IR TEISINTUME RASYTOJUS, ŽURNALISTUS IR MOKSLININKUS DEL JŲ KALBOS NEGALAVIMŲ. NEISTEISINSIM. RASTŲ KALBA TURI BŪTI ĮMANOMAI GRYNA! KAI PATS NEGALI, SUSIPRASK PASITARTI SU GALINCIU IR ISMANANCIU. LEIDĖJUI TA PATI PRIEVOLE: KAI RASYTOJO KALBOJE YRA KLAIĐŲ, SUSITARĖSU SU TUO PAČIU RASYTOJU, DUOK JO VEIKALĄ PERŽIŪRETI KALBOS ŽINOVUI. KITAIP NEISVENSIME NEVYKUSIŲ KNYGŲ. DEL TO TENKA ASTRIAI PASISAKYTI APIE KALBISKAI NEAPDOROTAS KNYGAS. KITAS IS TIKRO BODISI KAD IR GERAI PARASYTA KNYGA, KAI JOS KALBA DARKYTA.

DAR ATSIMENAM AKMENINES GIRNAS. KAI JOS NAUJAI BŪDAVO ISKALTOS, TAI PIRMIAUSIA NUMALDAVO JAS PRAS. TAIS GRŪDAIS KIAULEMS SERTI, O TIK PASKUI MALDAVO GERUS GRŪDUS DUONAI. KAI VISDELTO GIRNOS DAR NEBŪDAVO GRYNAI ISSIVALIUSIOS, TAI IR Į DUONMILČIUS PATEKDAVO SMULKUCIŲ AKMENS DALELYCIŲ. IS TOKIŲ MILTŲ ISKEPTA DUONA TRASKĖDAVO DANTYSE. GIRTUM — SKANI DUONA, VALGYTUM — NEATSIVALGYTUM, TIK TAS TRASKĖJIMAS DANTYSE... PANAŠI KURIAM SKAITYTOJUI IR KNYGA, KAD IR TALENTINGAI PARASYTA, BET SU KALBOS IR RASYBOS KLAIMOMIS.

NE BE PRIEKAIŠTO IR MŪSŲ ISEIVIJOS LAIKRĄŠČIAI. KAS TAM KALTAS? GAL NĖRA LĖŠŲ APMOKĖTI KALBOS REDAKTORIUI? LAIKYTIS BICIULYSTES PRINCIPŲ; RASYTOJAS PASITARTI SU SAVO BICIULIU KALBOS ŽINOVU, ŽURNALISTAS — TAIP PAT, MOKSLININKAS — IRGI. PANAŠIAI GALI PASIELGTI IR LAIKRĄŠČIŲ REDAKTORIAI, KAI PATAYS VISKO NEAPRĖPIA AR KALBINIU POZICIŲ KO NEĮVEIKIA.

DAUG KAS PAZINOJO OPEROS SOLISTŲ VLADĄ PUŠKORIŲ. 1946-47 METŲ ZIEMĄ AUGUSTDORFO TREMTINIŲ STOVYKLOJE (VOKIETIJOJE) TRŪKO KURO BARAKAMS SILDYTI. PATYS MALŲAVOM GIROJE IR NEŠĖMĖS Į STOVYKLĄ. TAIP DARE IR PUŠKORIUS. PRISINĖSĖ, SUSIKAPOJO, KŪRENO IR DAR SUSIKROVĖ DAILŲ KŪGUTIŲ KITAI ZIEMAI. O TAS KŪGUTIS — KAI NUGLOSTYTAS. „PONE PUŠKORIAU, LABAI DAILUS TASAIS TAMSTOS KŪGUTIS. NEBEBŪK — MENININKO DARBAS!“ SOLISTAS IR PATS PASIŽIŪREJO. „SU MEILE KROVIAU“, ATSAKĖ: „KĄ DARAI, DARYK SU MEILE, IR BŪS DAILU, GRAŽU“.

AR RASYTOJUI, ŽURNALISTUI IR MOKSLININKUI NEREIKIA ATSIDĖJIMO IR MEILĖS SAVO KALBAI?...

KAZIN AR BĖRA PASAULYJE KITA KALBA, KURI TAIP SAVŲJŲ BŪTŲ PER SPAUSDINTŲ ŽODIŲ DĀRKOMA, KAI MŪSISKE. NETRŪKSTA MUMS, RODOS, NĖ PATAREJŲ, TURIME KALBOS REIKALŲ IR TAM TIKRĄ LAIKRĄŠČIŲ (GIMTAJĄ KALBĄ), DEJA, LYG IR NEMATYTI, KAD SPAUSDINTASIS MŪSŲ ŽODIS TOBULETŲ. TAI JUK SAVOTISKAS RASANČIŲJŲ IR LEIDŽIANČIŲJŲ APSILEIDIMAS!

PAGARBOS IR MEILĖS SAVAJAI KALBAI!

A. G. GIEDRAITIS.

Mielam
MEČIUI MACKEVIČIUI ir
DR. D. SLIŽEVIČIENEI,
mirus mylimai

MARLJAI SLIŽEVIČIŪTEI - MACKEVIČIENEI,
reiškiame gilią užuojautą
Danutė ir Kazys Smilgevičiai.

Didelis vertingų dovanų paskirstymas!

„Nepriklausomos Lietuvos“ Bendrovė, susirūpinusi išplėsti spaustuvę iki komerciško darbo galimybių, kad galima būtų baigti su prašymu aukų, šią vasarą ruošia didelį vertingų dovanų paskirstymą, kuriame bus:

10, ar daugiau, ŽYMIŲJŲ DAILININKŲ MENO KŪRINIŲ.

10 KNYGYNĖLIŲ, SURINKTŲ IŠ ŽYMIŲ RAŠYTOJŲ KŪRINIŲ.

13 KOSTIUMŲ PER MAMERTO MAČIUKO SIUVYKLĄ, kiekvienas kuponas po 35 dol.

SIUNTINYS Į LIETUVĄ, APIE 150 dol. VERTĖS.

10 „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ PRENUMERATŲ.

Paskirstymui vykdyti siunčiamos bilietų knygelės — 3 bilietai už 1 dolerį. Vertybių paskirstymas bus specialiai parengime, kuris skelbiamas lapkričio 21 dieną 7 val. vakaro Aušros Vartų salėje, 1465 de Seve, Montreal 20.

PAAIŠKINIMAI: Dailininkų pavardės ir jų darbai skelbiami čia pat. Kostiumus užsisakyti galima bus ir

laiškais bet iš kurio krašto, per žymiojo siuvėjo M. Mačiuko siuvyklą, kurios skelbimai yra NL. Siuntinys užsakomas Montrealyje per p. Janinos Adomonienės siuntinių biurą, kurio skelbimai yra „Nepriklausomoje Lietuvoje“.

„Tautiečiai, gavusieji bilietų, maloniai prašomi atsiųsti savo kaimynų adresų. Visi maloniai prašomi dalyvauti dovanų paskirstyme.

Jau yra gauti kūrinių dailininkų: Romo Viesulo, Anastazijos Tamošaitienės, Antano Tamošaičio, Alfonso Dociaus, Česlovo Jonušo, Halinos Žmuidzinienės, Viktoro Vizgirdo, Adolfo Zubienės, Prano Baltuonio. Pasizadėjo paaukoti: Alfonsas Vazalinskas, Ona Šablauškieinė, Gytis Vazalinskas.

Naujai pasizadėjo kūrinių paaukoti šie žymieji mūsų dailininkai, jau pagarsėję ir Amerikoje: Vytautas K. Jonynas ir Romualdas Bukauskas. Tat dovanų, svarbių, vertingų ir įdomių, kurios praturtina šį reikalą. Kituose NL numeruose duosime platesnį atskirų faktų aprašymą kai jie galutinai paaiškės.

Lietuviai veikia visur

J. Amerikos V.

V. STAŠINSKAS — LIETUVOS GEN. KONSULAS NEW YORKE

Nuo š. m. spalio 1 d. Vytautas Stašinskas paskirtas Lietuvos Generaliniu Konsulu New Yorke. Ligšiol V. Stašinskas dirbo Lietuvos Generaliniame konsulate Lietuvos Konsulo titulu.

V. Stašinskas diplomatinę karjerą pradėjo 1932 m. Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. 1935 m. buvo paskirtas pasiuntinybės sekretoriumi Briuselyje, o vėliau attache. Iš čia 1939 m. buvo perkeltas į New Yorko generalinį konsulatą. Vėliau buvo per-

keltas vicekonsulu, o nuo 1941 m. konsulu ir kartu generalinio konsulo pavaduotoju. Jis kilęs iš Kauno, kur baigė „Aušros“ gimnaziją ir Vytauto D. Universiteto teisių fakultetą. Dalyvavo sportinėje veikloje. Bendradarbiauja spaudoje tarptautinės politikos klausimais. E.

— Parapija gyvena bazaro ženkle. Bazaras bus sekmdienį, lapkričio 22 dieną parapijos kieme ir halėje. Jau spausdinami laimėjimų bilietėliai, kurie bus pasiųsti platinti su sekančiu mūsų laikraščio numeriu. Yra leidžiama 14 stambių ir reikalingų daiktų, kurių bendra vertė siekia net iki 2000 dolerių.

EDMONTON. Alta.

ISRINKTA NAUJA APYLINKĖS VALDYBA

Edmontono lietuvių Bendruomenės apylinkė pradeda rodyti daugiau gyvumo ir veiklumo.

Ivykusiame visuotiniame susirinkime išrinkta nauja apylinkės valdyba: A. Kantautas, J. Popikaitis, E. Karosienė, J. Nastajus ir J. Andersonas. Pirmininkas A. Kantautas. Revizijos komisijon išrinkti K. Zolpis, A. Dudoravičius ir J. Pilipavičius.

Susirūpinimas šeštadienine mokykla.

Praėjusiais metais buvo uždaryta šeštadieninė mokykla, kurią vedė kun. Grigaitis. Vi-

suotinis edmontoniečių susirinkimas aptarė lietuviškosios mokyklos reikalą ir nutarė ją atgaivinti. Mokyklai vesti nuarta kreiptis į ankstyvesnį vedėją, kun. J. Grigaitį.

Atvyko iš Lietuvos.

Edmontono lietuviams nemaža įdomumo sudarė atvykimas iš Lietuvos edmontoniečių pp. Augių ir pp. Kantautų šeimos nario — Justinos Augienės, 77 metų, J. Augiaus ir F. Kantautienės motinos. Naujakanadietė vykdamą į Kanadą, dešimt dienų turėjo gyventi Maskvoje.

DEL JAUNIMO VADŲ VIESO PASISAKYMO

Grupė Hamiltono lietuviškų jaunimo organizacijų vadovų savo viešame pareiškime „Hamiltono jaunimas laukia naujų patalpų“, išspausdintame „NL“ š. m. spalio 7 d. laidoje, labai gražiai ir entuziastiškai nusako apie Hamiltono liet. jaunimo veiklą ir tarp kitų savo pasisakymų au toritetingai konstatuoja:

„Todėl be reikalo įvairūs korespondentai savo straipsniuose įneša nedarnumo į mūsų darbą ir mėgina įtikinti lietuvišką visuomenę Kanadoje ir Amerikoje, kad mūsų kolonijoje nėra vienybės ir niekas nedirba su mūsų atžalynu“.

Aš seku liet. spaudą ir nesu radęs šiais metais nė vieno straipsnio ar žinutės, kur būtų priekaištaujama ar kritikuojama Hamiltono liet. jaunimo ar jo vadų veikla. Vienintelis, jaunimui vadovaujantis asmenis liečias, viešas pasisakymas (tik nieku būdu ne kritikuojantis) buvo mano išspausdintas „T. Žiburis“ Nr. 35 š. m. rugp. 27 d., kurį čia pakartoju ir, kurio pasekmėje po 5 dienų gavau anoniminį laišką, visokiais blogais žodžiais niekinantį mane ir mano liet. veiklą:

„... mums reikia dar mažiau poros jaunų, energingų kunigų, kuriems ir vietos gyventi yra ir aukų netrūkta... ir darbo tik su jaunimu būtų iki kaklo! Paties

klebono oficialiu bažnyčioje pranešimu, jis per 16 m. pakrikštyjo 700 lietuviukų. O kas dabar su jaunimu dirba? Tik vienas kitas pasaulietis ir tai tik pripuolamai“.

Šioje žinutėje kaip tik ir konstatuojama, kad su jaunimu dirba tik pasauliečiai. Tad iš kur jaunimo vadai ištraukė pasisakymus „niekas nedirba su mūsų jaunimu“ ar ba „... ir niekas nedirba su mūsų atžalynu“. Tai frazės, sukurtos pačių pasirašiusių ir, kaip šiuo atveju, nenurūdžius kur ir kada tas buvo pasakyta.

Pastaruoju metu vykstanti polemika spaudoje išimtinai paliečia tik eventualią galimybę — dviejų liet. salių tarsi radimą Hamiltone, bet tik jokia būdu ne jaunimą ar jo vadus. Šių salių atsiradimas kaip tik ir sudaro mūsų kolonijos vienybei pavojų, nekaltant jau apie tai, kad padalinai paraleliams tikslams ir taip jau ne per daug efektyvią finansinę tautiečių paramą. Jaun. vadai pasisakymą baigia:

„Baigdami, norime paprašyti, ypač kanadiškosios lietuvių spaudos, kad būtų atsargesnė su įvairiais straipsniais, kurie be reikalo juodomis spalvomis aprašo tą darnią ir vieningą Hamiltono lietuvių koloniją“.

Ir vėl perdėjimai. Polemika tai nėra „juodos spal-

K. L. BENDRUOMENĖS REIKALAI

PLB VALDYBOS POSĖDIS

Dabartinę (antroji) PLB Valdyba pareigas perėmė 1963 spalio 12. Spalio 15 dienos posėdžiū buvo pradėti antrieji darbo metai.

Posėdy dalyvavo pirm. J. Bačiūnas, St. Barzdukas, dr. A. Nasvytis, V. Kamantas, M. Lenkauskienė (posėdis vyko jos bute), J. Staniškis, reikalų ved. E. Karnėnas, taip pat iš Philadelphijos buvo atvykę PLB Kultūros Tarybos pirm. dr. J. Puzinas. Dėl ligos negalėjo dalyvauti A. Mikulskis.

Buvo svarstomi šie klausimai ir reikalai: pasaulio lietuvių jaunimo kongresas (ref. Kamantas), PLB-nės ryšiai su apsiungusiu Vliku (ref. dr. Puzinas), tolimesnis „Pasaulio Lietuvių“ leidimas (ref. Barzdukas), PLB Valdybos bendradarbiavimo plėtimas su kraštu bendruomenėmis (ref. Barzdukas), PLB Kultūros Tarybos ateinančių metų planai ir darbai (ref. dr. Puzinas), išd. Staniškis pateikė metinę finansinę PLB Valdybos apyskaitą ir kt.

Valdyba išreiškė nuosirdžią padėką „Birželio 22 komisijos“ pirmininkui dr. Puzinui už jo pastangas ir darbą Vližą konsoliduojant. Jis

pakviestas ir sutiko būti laikinu PLB Valdybos ryšiuoju prie apsiungusio Vliko.

PLB Valdybos reikalų vedėju ir ateinantiems metams pakviestas ir sutiko būti E. Karnėnas.

Ryšium su pasaulio lietuvių jaunimo kongresu, kreipiant visą galimą dėmesį į laisvojo pasaulio lietuvių išeivijos jaunimo problemas ir rūpesčius, 1966 metai skelbiami lietuvių jaunimo metais. Visų kraštų lietuvių bendruomenės, organizacijos (ypač čia jaunimo) ir plačioji visuomenė prašoma jau iš anks to ruoštis ir visa daryti, kad lietuvių jaunimo judėjimas įgautų reikiama mastą ir ita mpa.

Posėdy taip pat buvo apžvelgti gautieji bei išsiųstieji raštai ir įvairūs einamieji reikalai.

V-bos infor.

NL red. pageidauja ir bus dėkinga už informaciją, kurioje bus pasakyta ne tik tai, kas buvo svarstyta, bet ir kas yra nutarta, arba bent kokia kryptimi tie svarstymai yra nuėję. Svarstymo gi konstatavimas nieko nepasako.

K. L. B. KULTŪROS FON DO INFORMACIJA

Iš valdybos posėdžio įvykusio spalio mėn. 13 d.

1. Patvirtintas KLB Montreilio apylinkės K. F. Igalio tinis Tėv. J. Vaišnys, S. J. Montreilio lietuvių yra kviečiami kreiptis į Tėv. J. Vaišnį visais kultūriniais, švietimo bei šeštadienių mokyklų reikalais. Linkime glaudesni ryšiai.

2. Dar vis pasigendama K. F. Igalio kitose apylinkėse, tarp jų Torontose ir Hamiltonas (raginimai šiuo reikalu buvo išsiųstinėti gegužės mėn.).

3. Tebelaukiam atsakymų ir anketas. Ir vėl mažiausiai stropumo šiuo reikalu rodo didžiosios lietuvių apylinkės: Hamiltonas, Montreilis, Torontas.

4. KLB Krašto Tarybos paheidavimu KLB Kultūros Fondo Valdyba paruošė Vasario 16-tos minėjimui magnetofoninę juostą, skirtą pirmoj eilėj mažesnėms KLB apylinkėms.

5. Salygoms leidžiant, Mo kytojų dienos numatomos pasivarį Montrealyje.

6. Pasirodžius Dr. J. Gri niaus knygai „Žmogus be Dievo“ K. Fondas pataria, ypatingai didesnėms apylinkėms, suruošti šios knygos aptarimą, diskusinę formą, sąlygoms leidžiant, pasikviečiant patį autorių.

7. Tarp kitų diskutuotų dalykų buvo paliesta:

a) Lietuvių reprezentavimas pasaulinėje parodoje: Expo '67 Montrealyje.

b) PLB Jaunimo Kongreso klausimas.

c) Kanados jaunimo Studijų dienų suruošimas 1965 m. vasarą Kanados Kingstone.

8. Ypatingas dėmesys buvo skirtas jaunimo problemoms.

9. Sekantis posėdis numatytas spalio mėn. pabaigoje.

V. Žižys,

KLB KF V-bos Spaudos ir informacijos atstovas.

Kai Chruščiovo jau nėra...

Chruščiovo jau nėra. Bet šis straipsnis kaip tikta aptaria jo viešpatavimo laikus. NL red.

SOVIETŲ GALVOSENA PALAIPSNUI KEIČIASI.

sako vieną vakarietis korespondentas, pirmą kartą lankęs Sov. Sąjungoje prieš penkerius metus, o antrą savo kelionę raudonoje dar Chruščiovo imperijoje neseniai užbaigęs. Paduodame šio korespondentų sulietuvintų iš pūdžių santrauką.

Pirmas Sov. Sąjungoje pastebėtas dalykas buvo „Izvestija“ — sovietų vyriausybės organo — pradėtoji kampanija prieš įvairius anekdotus, pajuokiančius draugą Nikitą ir sovietinę santvarką. Nors „Izvestija“ sako, kad geras komunistas turėtų tos rūšies anekdotus ignoruoti, bet net svetimšaliui Sov. Sąjungoje yra nesunku jų prisirngti. Toliau paduodami

keli anekdotų apie Nikitą pavyzdžiai:

— Kaip vadinasi draugo Chruščiovo šukuosena? — O gi 1963-čių metų derlius!

— Komunistinis pasaulis labai auga ir šiuo metu mes turime net du komunistinius pasaulinius, dvi komunistines stovyklas.

— Kas buvo netvarkoje su Stalinu?

— Stalinas paliko grūdų atsargas tik 10-čiai metų! — Darbininkų susirinkime vienas darbininkas klausia pirmininkaujantį, kas tai yra chaosas?

— Man nėra leista diskutuoti žemės ūkio reikalus! — atsa ko pirmininkaujantis.

— Greitai visas pasaulis pasidarys komunistiniu! — išdidžiai sako vienas sovietinis pareigūnas.

— O kur mes tada pirkime grūdus? — klausia antras, su sirūpinusiu veidu sovietų pareigūnas.

Politinių anekdotų gausumas

visuomet ką nors reiškia. Tai reiškia negerbimą, o kartais net pamėgimą to žmogaus, kuriam tie anekdotai taikomi, bet svarbiausia, tai jie parodo laisvę dviasis sovietinių žmonių tarpe, o taip pat pabrėžtiną nepasitenkinimą ir savotišką kartumo jausmą. Po penkerių metų nuo paskutinio mano vizito Sov. Sąjungoje pastebimas aiškus progresas, kuris pasiekta „Chruščiovo „leisk gyventi“ („let - live“) vedama politi-

ka. Nauji miestai su dideliais prekybos centrais išaugo sovietų didmiesčių pakraščiuose. Daug daugiau matoma vartotojų prekių parduotuvėse, daugiau automobilių keliuose ir sušvelnėjusios pažiūros kas liečia svetimšalius, nors perdidelis draugavimas su svetimšaliais nepatariamai, tačiau vidutinis sovietų gyventojas dabar daug daugiau žino, kas darosi pasaulyje anapus geležinės uždangos. Anksčiau rusas, gavęs ką nors pirkti drabužių ar ką nors savo butui, sakydavo — gavau (dostal), o dabar jau jis sako pirkau (kupil). Dabar pirkimas pasidarė šiek tiek lengvesnis ir yra didesnis prekių pasirinkimas kokybės ir stiliaus atžvilgiais.

Chruščiovas palyginamaisiais paaiškinimais apie Jungt. Amerikos Valstybes sukūrė savotišką susizavėjimą viskuo, kas yra amerikietiška.

To rezultate kiekvienas gali pajusti savotišką viską persunkiančią neapykantą ir meilę kartu Jungt. Amerikos Valstybėms, savotišką pagarbą, pavyko ir nepamėgimo mišinį didžiam savo konkurentui amerikiečiui, kuris nežiūrint savo sistemoms, atrodo viskuo pertekęs ir turi perteklius. Net amerikietiški nylono marškiniai visuomet juo doje rinkoje parduodami aukštesne kaina už angliškus nylono marškinus jau vien todėl, kad jie yra amerikietiški.

Žodis dekadentiškas smukimas ar nuopuolis, kuris anksčiau buvo jungiamas kartu su visu tuo, kas buvo amerikietiška, atrodo lyg visai išimtas iš sovietinės ideologijos žodyno.

Vadovaujantieji sovietų žmonės dar vis deda didžiausias pastangas izoliuoti savo kraštą nuo vakarietiško itakų, tačiau tos vakarietiškos itakos prasiskverbia mažiausia dirbtiniu būdu yra stačiai stebinančios.

Savaime suprantama, tam tikrais atvejais,

viešai prisipažįstama, kad yra daugelis dalykų, kurių galima ir reiktų pasimokyti iš vakariečių.

Pastebima pasikeitimų net architektūroje iš sunkaus ir

Nikita Jungtinėse Tautose švaistėsi batu ir buvo labai gudrus, dabar sėdi susiklausęs ir negali nei cypelti.

nepatogaus „Stalino Baroko“ lengvesni stiklo ir plieno vartojimą, todėl kad tuo daugiau sutaupoma statybinės medžiagos. Tas pat yra ir su moderniais baldais, kurie dabar yra daug lengvesnio svorio ir lengviau pagaminami.

Tačiau pakeisti baimę drausme arba modernizuoti biurokratiją ir įvesti revoliucines idėjas į ekonominį planavimą ar beveik viršmogiškas dalykas net ir tokioje kietoje sistemoje kaip Sovietų Sąjungoje.

„Pasikeitimo vejai“, kurie atėjo per Chruščiovo atidarytus langus, sukūrė savotiškus sumišimus bei neramumus tu rinčius viesulo jėgą, prieš kuriuos galėjo išsilaukyti tik žmogus su Chruščiovo atspairumu.

Laike pirmo vizito prieš Chruščiovo kritiką girdejau penkerius metus daugiausia iš išsilavinusių bei sovietinių inteligentų tarpo, kurie dažnai kaip nelabai patogiai jautėsi valdomi neišsilavinusio kolchozininko — kažkas panašaus kaip jautėsi žuvusio prezidento Keenedy pasekėjai, kai ji pakeitė nevykusiai juo kauptus teksakietis.

Tuo laiku sovietų žmonės nežinojo ir nebuvo tikri, kur Chruščiovo gyvsidabrio temperamentas gali juos nuvesti, o gal net į blogai besibaigiančius nuotykius.

D. Harpell iš Edmontono dainuoja per CBC-TV.

Tačiau, šiandien, tie buvę aršiausi Chruščiovo kritikai pasidarė didžiausi jo šalininkai bei gynėjai, kurie mato Chruščiovo asmenyje labai praktišką realistą, kurio sveiki instinktai yra labai žmoniški. Jie sako, kad dabar Chruščiovas galėjęs įvesti net duonos normavimą, o vie toje jis panaudojęs sovietų aukso atsargas pirkti grūdams užsienyje.

Sovietų žmonės mato Chruščiovo asmenyje žmogų, kuris gerai žino dabartinės sistemos trūkumus ir kuris stengiasi tuos reikalus pagerinti mažiausiai bent tiek, kad tai sustiprintų Sov. Sąjungos jėgą. Jie įtaria, kad nepakankamai gerai planuojama ir nenumatoma toliau į priekį ir kad per daug dažnai neatidėliotinių reikalų programos ištesiamos ir ilgalaikius sprendimus.

Pats aršiausias Chruščiovo kritikavimas ateina iš žemiausių sovietinių klasių. Viena mokytoja, kurią susitikau 1959 metais, pavyzdžiui, tuo laiku gaudavo atlyginimo 75 rublius mėnesiui. Dabar ji gavusi pakėlimą su 100 rublių mėnesiui, tačiau blogiau gyvena negu prieš penkerius metus nes paskutiniiais aštuoneriais metais kainos Sov. Sąjungoje pakilo net keturius kartus. Pati svarbiausioji Chruščiovo problema — savotiškas Achilo kulnas komunizme — yra maistas.

J. Skardis.

Kelionės ir svajonės.

REPORTAZAS IS DESIMTOSIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS HAMILTONE

Spalio 9 d. 12.15 vidunakčio Montrealio CNR geležinkelio stotyje, lagaminais nešini žmonės skubėdami ėjo į traukinius ir susiradę vagonus, greit juose dingdavo. Tikta moterys, tos, kurios dėvi labai madiškai, supančiotos sijonais, sunkiai korėsi vagonų laiptais. Man stebint pro langą ši retai matoma geležinkelio vidunakčio gyvenimą, viena jų, siaurai supančiota, neįstengė išžergti aukštų laiptų ir, įšiekodama pagalbos žvalgesį, kai juodukas nešikas prie jos priėjo ir ją temptė įtempė į vagoną.

Traukinys niro į elektros žiburiuose skęstantį Montrealio miestą. Pajudėjo jis iš vietos visiškai nepastebimai, tik tai žiburių kitimas rodė, kad jis jau eina. Ėjo jis švelniai linguodamas, didindamas greitį ir, eidamas per tiltus, sudundėdamas. Man prisiminė pirmoji kelionė traukiniu iš Dūksto į Vilnių. Tada stotyje traukinį išleido skambalu, kabančiu prie stoties durų: pirmą kartą paskambino vieną kartą, antrą kart — du kartus ir tikta trečią kartą paskambinus, konduktorius dar surikus: „Sadis!“ (sėsk), traukinys jau ryžosi judėti. Patrauktas garvežio, jis visas suklegėjo, atsimušus vagonams ir stabdžius. Vagonas, kuriame sėdėjau, šoko pirmyn ir atgal, ir teko stipriai įsikibti ir suolą, kad į sieną galvos nepramuštum.

Tai buvo 1912 metais rusiškajai okupacijai viešpataujant „šiaurės vakarų krašte“. Dabar ten ta pati rusų okupacija, ir geležinkelių tvarka beveik ta pati... Prisiminimas sugadino ūpą.

CNR traukinys ėjo tylutėliai.

Nakties panorama, retai tokia matant, neskatinio miego. Idomu buvo stebėti plačiai išsiplėtusį miestą, skęstantį milžiniškoje šviesų jūroje. Kažkaip pynėsi praeitis su dabartimi ir lindo galvon posmas:

Kas dieną saulė virs Lauryno, Ir kažin, kažin, ar kas žino, Ar grįšim, ir kelias kuriais?..

Traukinys miestu ėjo apie pusantros valandos, o gal ir ilgiau. Supimas, nelyginant vaiko lopsyje, užmėgdė anksčiau, negu kasdien tenka eiti miegoti.

Traukiniui einant, kambarelyje (roomet) miegoti malonu ir lengva. Europos Pulma

no vagonai nebuvo patogesni, ypač, kad juose lovos buvo skersai vagoną, ir traukiniui einant, miegantį mėtųdavo — rutuliuodavo, o Kanados „roomet“ turi išilginės lovas, kuriose „voliotis“ nereikia.

Pabudau kai traukinys sustojo Toronto stotyje. Reikėjo keltis ir rengtis, nes nuo Toronto iki Hamiltono kelias neilgas.

Idomu buvo stebėti Ontario paežerį. Fabrikai pakeliui tęsiasi nenutrūkstama virvė. Tikta protarpiais dar užsilikusios ūkininkų sodybos. Vaizdai labai idomūs. Ūkininkų namai — kaip miesto „kaidžiai“. Kiekviena sodyba turi kelias mašinas, kurios gyvena panorama savo ryškiais spalvomis, žibantiomis skaisčioje ryto saulėje.

Laikas: derliaus padėkos savaitgalis. Labai gražus laukas. Ypač spalvingas geltonais arbutais. Vienur visais laukais pūso apibertas geltonais kamuoliais, kitur jie jau sukrauti į krūvas. Taip ir vaizduojasi: prapjus juose skylės ir „Halloween“ krautuvėse gaudins vaikus „giltinės“ vaizdu. Arkliai kai kur ūkininkai dar laiko, bet ariadūmus puškinančiais traktoriais.

Kai Chruščiovas prieš trejetą metų buvo pasiryžęs pasivytį Ameriką, man prisiminė kelionė per sovietinę Rusiją 1934 metais. Vaizdai ne palyginami. Ten kaimai buvo griuvantys. Čia jie žydi tieji. Ten žmonės nuskurę, išbadėję, nuplyšę iki paskutinio kraštutinumo, apskarstę tarbomis. Čia visi sotūs, patenkinti, pertekę. Ten neįveikiama skurdas. Čia pertekęs gerbūvis. Kaip pasivytį? Tiesa, paskutiniiais laikais Nikita apie pasivijimą jau nekalbėjo. Netgi turėjo drąsos prisipažinti, kad „Amerika geriau moka gaminti“. Bet mano pažįstamas, net gavęs eko nomijos daktaro laipsnį, turbut iš chruščiovinųjų itaigųjų inercijos laikraštįje „Mokslas ir Gyvenimas“ (6 nr.) rašo: „Matome, jog visos Baltijos respublikos jau yra toli pralenkusios JAV pagal pieno gamybą vidutiniškai vienam gyventojui ir visiškai priartėjusios prie mėsos gamybos lygio Jungtinėse Amerikos Valstybėse, skaičiuojant vienam gyventojui“.

Kokia nesąmonė! Ir to Nukelta į 7-tą psl.

Gal pajudėjiman

RAŠO PETRAS BŪTĖNAS

Rugsėjo 8 dienos minėjime 1964 m. Bostone. JA Valstybėse, suruoštame PLB Bostono skyriaus, istorikas Pranas Pauliukonis iš Worcesterio, kaip rašo „Draugas“ rugsėjo 23 dieną, savo paskaitoje esąs pareiškęs: 1) tremtyje mes neturime istorijos programos jaunimui; 2) mūsų augantysis jaunimas bodisi Lietuvos istorijos, bet tai tik todėl, kad jis jos nepažįsta; 3) reikia gerai paruoštos Lietuvos istorijos; 4) reikia Lietuvos valstybės sienų komisijos; 5) reikia Lietuvos valstybės ūkio atstatymo komisijos; 6) ką mūsų spauda padarė apie mūsų praeitį, apie mūsų veikėjus? 7) dabar turime švietimo valdybą prie Bendruomenės, bet neturime lietuviškos programos parapijų mokykloms, ir tt.

Per apšiai metų iš mūsų laikraščiu būvau pamažu supratęs, kad tą beveik viską jau be turi, tik ar kokios komisijos, ar kitos orios įstaigos dar mums neskelbia, ką ir kaip jos būtų buvę atlikę. Betgi, neslėpkime, ir aliamuojančių žinių mūsų spaudoje yra buvę. O tam reikalui vienam kitam spirginančiam klausimui vėliausia konstruktyvų straipsni — J. Kardelis „Neatidėliotinas reikalas“ — Nepriklausoma Lietuva. 29 nr. 1964 m. Susidomėjusieji dar kartą pasiskaitys ir galgi pasvarstys, kas čia kaip kur ką imti pradėti galgi ir daryti. Tai jau gerai būtų.

Kaip kartais rimto reikalo darbas dirbamas, tai iš to būtinai viešiau žinomas ir šitoks vaidelis. Tada bus galima suprasti, kaip ir anie svarbūs klausimai „klausimų kevalė“ tebėra pasilikę. Taigi, vienos vietovės PLB skyriaus valdyba, jausdama, stačiai sakant, konkrečiai žinodama, kad lituanistinėms mokykloms reiktų prisiauginti savų mokytojų, prieš keletą metų buvo sumaniusi suruošti pedagoginius metodologinius kursus, ir jau buvę prisirašę keliolika kursininkų bei jau būta ir lektorių atskliausinėta ata-

tinkamiems mokslo dalykams tuose kursuose. Tereikėjo darbas pradėti ir, žinoma, baigti. Skyriaus valdyba sumaniusi tą reikalą perleidius mokytojų lietuvių skyriaus valdybai. Kaip ten po to toliau buvo, kaip nebuvo, bet, esą, į ši pilkosios realybės atvejais išimais „akademiniis požiūris“, „intelektualinio dialogo būtinumas“ ir, būtinai, „klausimo studijavimas“ galgi ir ne per amžių amžius amžinuosius. Esą, net (dar šumniau) galvota ar svarstyta prie vietinio anglosakų universiteto tuos tokius kursus „sekščiai“ prijungti, tartum svetimieji geriau galėtų išmanyti, kaip lietuvius lietuviškai mokyti lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos valstybės ir baltų istorijos bei geografijos metodikų ir pn.

Žinoma, aš visko nežinau, nors ir klausinėjau. Klausinėju paprastai ir stačiai, o atsakymai buvo akademiški, diplomatiškai subtilūs, ir todėl jie gūdrius neviską klausančiam (tas, kuris kito kalbos klausu) kaip reikiant suprasti ir nevisko nesuprasti. Žodžiu, po anų kursų steigimo gyvas rezultatas: tokių kursų ir lig šiol nėra, ir jų nebegirdėti būsiant, o mokyklos moko. Ir ilgiausi pamėgtieji pasiposėdžiavimai bei storiiausios aforizimų knygos ir lietuvių bendruomenės mokyklėlėms mokytojų neparuoš.

P. S. Jei kas nusistatytų čia mane kaltinti lyg ir kaip reikiant tokios „istorijos“ nežiniant, tai prašyčiau pirmą viską apie tai atvira parašyti: tada aš ir kiti viską žinotumėm. 6-tam klausimui galima čia duoti šitokią pridurką. Kuriam laikraštįje kuris garsus žurnalistas gerokai anksčiau buvo rašęs trumpai, aiškiai ir greit, kad po kun. Kristijono Donelaičio sukakties minėjimų straipsnių per „Aidų“ žurnalą visą numerį apie savę kaktuvininką ir jo kūrbybą jau viskas gatava, išsemta ir aišku. Jei išsemta ir aišku, — tegu būna taip. Bet daug daug vėliau anoje savo paskaitoje, skaitome, istorikas kitaip kalba, ir teisybę tvirtina. Trumpai, — apie Kr. Donelaičio kūrbybą ir jo laikus dar dešimčių metų nėra nei pradėta liesti, nei tik

jų samstyti. Ir šiais sukaktuviniiais metais Kr. Donelaitis dar nebus galutinai nušviestas, net ir, rodos, nebus įvykdyta to, kas mūsų parašytojų buvo spaudoje nurodyta ar ketinta šiemet įvykdyti.

Maždaug 1—2—3—4—6 klausimams iš dalies tinka šitokia be galo įdomi, nusisekusi ir sviri, daug tragedijos atskleidžianti istoriko rašyta ištrauka: Vincas Trumpa, V. Zemačio „Sūduvos praeitis“, — Tėviskės Žiburiai. 36 nr. 1964 m.: Anos savo knygokės įžangoje Vincas Zemaitis „kukliai prisipažįsta, kad į savo darbą jis žiūri kaip į „pluoštą medžiagos“ būsimiems jaunesiems istorikams.

Šia proga tik norėtusi išpėti tuos jaunesnius istorikus, kad jie nepasektų V. Zemačio patarimų ir nesimtytų rašyti disertacijų Sūduvos istorijos tema, nes jie tikrai pražūtų. Ir štai dėl ko: kalbiškai, geografiškai, istoriškai ir visais kitais atžvilgiais Sūduva yra baisiai neaprėžta sąvoka, ir turbūt visiškai teisingai pasielgė Lietuvos Enciklopedijos redaktoriai visiškai nekalbėdami apie Sūduvą, o tik apie sūduvius (XXIX t. 114—125). Jau pvz. Zemaityjos istorija tokiai tezei būtų daug parankesnė, juoba kad ir ligi šiol nesulaukę jokio savo istoriko“.

Kiek čia tos teisybės istorikas pasakė, — galgi išdrįs ar išdrįstų pasakyti pvz. kiti istorikai ar atitinkamai liečiamieji. Kurį vieną patogų ar nepatogų kartą kada nors vietiek teks išdrįsti ir prabilti. Argi taip nežinioje ir pasilikty visį gyventi?! O „nežinia“ dingty tik jau ne vis dejuokliškumu, bet vien tik tyrinėjimais. Kitokio kelio nėra.

Beje, apie „Sūduvą“ LE-oje rašyta yra dar ir venioje kitoje vietoje. L. E-os XV tomas būsias vien apie Lietuvą. Ar ir ten apie tą plačią mūsų šalį nieko platesnio nebegaumtumė pasiskaityti ir jos bent apytikrių, bet tikrų, ribų išvysti.

Sūduva esanti „nežinomoji žemė“, o Zemaityja? Rašoma, skaitėme, kad su Zemaityja tai jau kitaip, nors irgi „liūdnei“, nes ji ir

lig šiol dar nesanti susilaukusi savo istoriko. Pridursiu, kad tu „liūdnei“ dar ir daugiau esama lietuvių ir apskritai baltų žemėje. Tai kas, gerb. specialistai, daryti? O kad dar liūdnei būtų, prikeręsiu ir dar vieną liūdneumą: Zemaityja ne kiek neminkštesnis riešutas perkasti už Sūduvą — Jotvą, atsimentant dar ir jos du pajūrinis sparnus — Klaipėdos sritį ir dabartinę Latvijos valstybę Kuršo mažiausia pietinę juostą, dar ir tokius du sparniokus — Lietuvos (suprantama, ir Latvijos) žiemgalį ir plačiąją kažkur skirtingą Nemuno daug kuo įdomią ir svarbią, daug nemuninių atsakų turinčią deltą; taip pat dar ir daug ką, kas būtovininkų dar ir nenumatyta; lygiai nesustariant dėl Zemaityjos rytinės kada sienos ar ribos ir baigiant tikrąją paties Zemaityjos, Zemaityjos tautovardžio ar kraštovardžio istorinio ir kalbinio atsiradimo bylą, kad pvz. kiekvienam paaiškėtų nors ir Vokiečių ording laikų Klaipėdos gynėjai ir kovotojai — ar jie dar tebebuvo lietuviai, ar jau lietuviai žemaičiai.

Tokiame pastūre tai ar bereiktų Lietuvos valstybės sienų komisijos?

Tikra vertus, variagu gi nesikviesime tokie Lietuvos valstybės, lietuvių ir baltų žemės reikalams ir darbams atlikti. Betgi „variagai“ viską „ištyrė“, „žino“ ir rašo apie ir Sūduvą nemirksėdami, bet jie rašo ir propagandina taip, kaip jiems patinka ir okupantiškai nadinga. Kartais ir mūsiškių jėms iš neįsmanymo, ar kaip, begėdiškai patalmininkaujama, kad nei bėgti, nei rėkti.

Įvairaus plauko „variagai“ skuba visais frontais ir plyšiais ir rėkte rėkia visomis savo ir net svetimųjų gerklėmis prieš baltų ir jų amžinių kaimynų suomių — ugrų gimines Baltijos erdvėje. Tai, turbūt, reiktų kas nors pradėti smarkiau ir drąsiau ir mūsiškiams. Rugsėjo 8-oji ir Vasario 16-oji mūsų, ne variagu ir variaguojančiųjų. O toliau, — gal aišku.

Petras Būtenas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAIL. ANASTAZIJOS
TAMOSAITIENĖS

dailės darbų paroda New York'e bus Apriškimo parapijos salėje lapkričio 26—29 dienomis. Šioje lietuvių dantų gydytojų ruošiamoje parodoje bus išstatyti dailininkės tapybos darbai, kilimai, gobelenai ir audiniai, kuriais dail. A. Tamošaitienė. Amerikos kontinentu padarė savotišką perversmą.

M. GRIGONIUI 75 M.
AMŽIAUS

Spalio mėn. 3 d. Lietuvoje gyvenančiam pedagogui ir pastaruojui metu — sodininkui Matui Grigoniui sukakus 75 m. amž., apie jį plačiai rašė okup. Lietuvos laikraščiai. Sukaktuvinkas daugiausia žinomas kaip pedagogas, nes mokytojo ir gimn. direktoriaus darbą jam teko dirbti 1908 — 1934 m. Rašė eilėraščius, apsakymus, scenos veikalelius ir išleido keliasdešimt knygelių jaunimui. Svarbiausia jų buvo 1911 m. išleistas žaidimų rinkinys „200 žaidimų“. Nuo 1930 m. M. Grigonis susidomėjo augalininkyste ir ypač Mičiurino darbas. Dabar Grigonis vadinamas „mičiurinku“ ir tebe gyvena Paliūniškio kolchoze. Panevėžio priemiestyje. J. E.

DAIL. A. GUDAIČIUI
60 METŲ AMŽIAUS

Lietuvoje gyvenančiam dailininkui Antanui Gudaičiui sukakus 60 m. amž. (gimęs 1904 m. Šiauliuose), apie jo gyvenimo ir kūrybos bruožus plačiau rašė „Tiesoje“ (Nr. 176) dail. Aug. Savickas, „Li teratūroje ir Mene“ (Nr. 30) I. Žebenkienė. Savicko teigimu, Gudaitis esąs vienas ryškiausių dailininkų, jo peizažai spalvingi ir optimistiniai. Primenama, kad 1940 — 41 m. Gudaitis su jau mirusiu dail. S. Žuku dirbęs „Agit prope“. Žebenkienė daugiau išskėlė Gudaičio kūrybą nepr. Lietuvos laikotarpyje, nurodė, kad 1933 m. Gudaitis buvęs susiformavęs dailininkas ir studijavęs ne tik Kaune, bet ir Paryžiuje — Des Arts et Metiers mokykloje. Dabar A. Gudaitis yra Vilniuje veikiančio Valst. Dailės Instituto profesorius. Pagal JAV gyvenančio dail. V. Vizgirdos liudijimą, Gudaitis, subrendęs Paryžiaus moderniosios mokyklos nuotakose, „sukūrė savo individualų ir daug lietuviškos nuotakos turintį formos stilių ir koloritą“. E.

● Lietuvos grafikų darbai išstatyti Latvijos sostinėje — Rygoje. Lietuvos grafika pastoviai stipri.

● Vilniuje vyko Rusijos ir jos okupuotų kraštų architektų seminaras.

DAILININKO
J. PAUTIENIAUS

darbų paroda Bostone bus lapkričio 7 — 15 dienomis. Bus išstatyti naujai dailininko darbai, sukurti Kanados mėlynuosiuose kalnuose.

Dail. Pautienius, pranešdamas apie šios parodos rengimą, pranešė, kad Nepriklausomos Lietuvos vajaus reikalams skiria vieną gražų savo kūrybos paveikslą. „Nors darbų šimtai, — rašo dailininkas, — bet Nepriklausomai Lietuvai, atseit Jums, kuriu vietą darbelį paaukoti“. . . NL red. nuo širdžiai dėkoja.

ESTRADIAMI REPERTUARE
— VAKARŲ

Pavergtoje Lietuvoje neseniai paskelbti pirmojo, režiminės kultūros ministerijos prieš pusmetį skelbto estrados artistų (lengvosios muzikos) konkurso duomenys. Dalyvavo apie 80 strados artistų profesionalų ir meno saviuoklių dalyvių. Laureato vardas suteiktas orkestru solistui Ch. Mackoniui ir žongleriui V. Dereškevičiui. Kitiems paskirti diplomai.

„Tiesoje“ (spalio 1, nr. 230) išskirti kai kurie to konkurso tikri ar tariami (sovietiniu mastu) trūkumai. Pasirodė esąs silpnas estradinis repertuaras ir, kas blogiausia, kad kaip taisyklė, beveik visų dainininkų repertuarai — Vakarų kompozitorių kūriniai“. E.

AKTORIŲ SUKAKTUVĖS

J. Kanopka ir K. Simaška. Vilniečiui aktoriumi Juozui Kanopkai neseniai sukakus 60 m. amžiaus A. Tarybos Prezidiumo raštu jam suteiktas nusipelnusio artisto vardas. Tikrumoje J. Kanopka yra jau seniai nusipelnęs aktorius ir pilnumoje subrendęs kaip menininkas ilgais lenkų okupacijos metais bei laisvosios Lietuvos laikmečiu. 1919 m. atvykęs į Vilnių J. Kanopka visą laiką buvo suaugęs su Vilniumi. Jis yra išvaręs gilia vągą teatro srityje ypač 1919—1937 m., buvo organizavęs teatro išvykas po visą Vilniaus kraštą ir tūkstančius kaimo gyventojų supažindinęs su gyvuoju teatrinio žodžiu. Dėl aktyvios veiklos 1937 m. J. Kanopka lenkų buvo ištremtas į laisvąją Lietuvą. 1939 m. J. Kanopka vėl Vilniuje ir čia įsikūbė į darbą su skrajojančiu „Vaidilos“ teatru. Bolševikmečiu J. Kanopka dirbo ir vis tebedirba Vilniaus Akademiniame dramos teatre. Lietuvos laikraščiai ta proga paminėjo kai kuriuos svarbesnius J. Kanopkos atliktus vaidmenis (pvz. klebono vaidmuo Vienolio „Paskenduolėje“ ir kt.). J. Kanopka yra rašęs teatruose pjeses dar senaisiais len-

RASYS TOJAI, KURIE DAL VYVAUS NL VAKARE
LAPKRIČIO 21 D.

ANTANAS GUSTAITIS

garsusis humoristas, rašytojas, aktorius, režisierius ir t. t., sutiko dalyvauti „Nepriklausomos Lietuvos“ literatūros vakare, kuriame programą dalytis su svečiu sutiko ir mūsų žinomasis meniškojo žodžio kūrėjas H. Nagys. Jie lapkričio 21 dieną, kada bus baigiama NL loterija, išpildys labai įdomią vakaro programą.

HENRIKAS NAGYS

poetas, rašytojas, meniškojo žodžio kūrėjas, radio komentatorius ir t. t. sutiko dalyvauti lapkričio 21 dieną „Nepriklausomos Lietuvos“ vertybių paskirstymo vakare ir drauge su iš Bostono atvykusi Antanu Gustaičiu išpildys žodinę vakaro programą. Vakaras žada būti išskirtinio įdomumo ir tikrai nebus cili nis. Nepraileiskime progos.

ANTANO TAMOSAIČIO TAPYBA

Pristatyti dailininką žodžiais netikėtai sunku, bet dažnai neprasminga. Patys kūrinių parodos salėje kalba kultūringam žiūrovui išraiškiau nei šimtai sakinių katalogo įvade. Jaučiu, kad taip reikėtų pristatyti dailininką Antaną Tamošaitį. Paprastai pasakant: ateiškite ir žiūrėkite: Tamošaičio kūryba teriškai kalauja atvirų akių ir, turbūt, atviros sielos. Kaip kadaise kreipėsi Mažvydo lietuviškasis raštas į lietuvius, šiandien galėtų kreiptis ir dailininko kūryba. Ir tarp to papras to, geraširdžio pirmojo lietu-

ky okupacijos metais, pastaruojų jį metu parengė visą cilę pjesių saviveiklinei scenai. J. Kanopka kaip aktorius įvertintas keliuose laikraščiuose.

Šalia Kanopkos tuo pačiu rasty valandų, veiks dar ir būty dramos aktorijai — Kazj Simašką. Jis vaidybiškai taip pat subrendo nepriklausomos Lietuvos laikmečiu. Kazjui Simaškai neseniai sukako 50 metų amžiaus.

MIRIAM R. HOLLAND

tapybos darbų paroda vyksta spalio 10—24 dienomis Mont realy, 5380 Sherbrooke St. West „Gemst“ galerijoje. Dailininkė yra baigusi Ecole des Beaux Arts ir kt. mokyklas, laimėjusi premijų ir jos darbai buvo išstatyti kitose valstybėse — Anglijoje, Pran-

Nukelta į 5-tą psl.

viško žodžio ir Tamošaičio dabartinės kūrybos būtų panašumų. Būtų panašumai, nes dailininkas sąmoningai įsikiško ir įsikiško lietuvių kūryboje šaltinių ir būdų savai išraiškai. Sąmoningai Tamošaitis savo tapyboje naudoja korloritą ir stilizaciją, panašius ir liaudies tapybą. Sąmoningai, nes dailininkas atrado šiame informiniame savo idėjoms artimiausią išsakymo būdą.

Tamošaičio tapyba yra de koratyvi ir statiška. Lygiai kaip ir liaudies tapyba. Tamošaičio tapyba yra lyriška ir pasitenkinanti paprastutėm užuominom. Taip savo pasaulį mums perdavė ir mūsų liaudies tapytojas, bevardis menininkas ūkanų gadyneje. Skirtinga Tamošaičio tapyba tačiau nuo mūsų liaudies kūrybos tuo, kad ji yra šio mūsų šimtmečio žmogaus žvilgsnis į pasaulį. Ji yra autentiška nū dienio, modernaus žmogaus kūrybinė samprata, perduota moderniom priemonėm. Tik-tai dailininko širdis liko kaip ano bevardžio dailininko — beslygiškai mylinti visa, kas gyva šioj ašarų pakalnėj: žmogų, medį ir kiekvieną tvarinį. Ir pats dailininko teptukas visur atsargiai ir subtiliai pasakoja savo pasaulį. Kartais naiviai, bet visados nuoširdžiai ir tikrai. Tamošaitis atrado savo tikrą pašaukimą po daugelio metų. Tada, kai pradėjo liaudies lūpmis pasakoti mūsų pasaulį. Ir mus pačius. Ir save. Žemę ir žmogų.

Henrikas Nagys.

TREJOS DEVMERIOS

VEBA DR. GUMBAS

TILVYTIS APIE SAVE

Vidur giedrios, gražios dienos
Be patogumų, lovos ir žmonos,
Vaišingų kolūkiečių numylėtas
Užmigo vienas įžymus poetas.
... Praci! Tu nenusimink dėl to, —
Jisai, tikrūsiai, prisikels rytoj
Ir stos į darbą kaip arklys ar jautis. —
Jis semiasi jėgų iš savo liaudies.

TILVYTIS APIE SOVIETINĘ SANTVARKĄ

Didelius prieštaravimus slepia valdymo aparatas:
Raitininkas pensijos laukia, o viršininkas — kratos.

TILVYČIO MALDA

Viešpatie, iaukiu Tave didžiu balsu...
Ga binau Staliną kol pailsau.
Kai Nikita jį nuvertino visai,
Nikitos čia atėjo pakusa...
Ir kultas keitė kultą nejučia.
Jau nēr Nikitos, Brežnevas jau čia...
Kas bus toliau, vienas Dievas žino,
Kultus gi garbint man jau trūksta smegenyno.
Viešpatie, iaukiuosi pirmą kartą,
Be kulto garbinimo gyvenimas apkarto...

PABANDYK...

PATARIMAS

Septynmetis Mocartas koncertavo Frankfurte prie Maino. Prie jo priėjo keturiolikos metų berniukas.

— Nuostabiai skambini! — pasakė jis. — Aš niekada taip neismokčiau.

— O kodėl gi nei? Juk tu jau didelis. Pabandyk, o jei gu nesiseks pradėk rašyti gaidas.

— Taip, aš rašau... eiles.

— Rašyti eiles, tur būt, dar sunkiau nei muziką kurti!

— Ne, visiškai lengva. Pa bandyk.

Volfango Mocarto pašnekovas buvo jaunas Johanas Volfangas Getė.

ZEMAITISKA LOGIKA

Apie žemaičius sukurta ne maža visokių anekdotų, tur būt pačių žemaičių, nes kas gi geriau gali pažinti juos, kaip ne jie patys.

Mokytojas, pasivaikščiodamas laisvalaikio valandėle, pa stebėjo verkiantį žemaituką piemenuką ir, norėdamas jį nuraminti, užkalbino sakydamas:

— Tai, vaikeli, verki...

— O tu manai, kad aš dainuoju?!

— Tai ko gi tu verki? Gal vilkas avj nunešė?

— O tu manai, kad atnešė!

Mokytojas pyktelėjo dėl to kių atsiliepių, jo norimą pareikšti paguodą, ir jam jau piktoškai sako:

— Tai blogai. Gausi diržų...

— O tu manai, kad saldai nių gausiu!...

Mokytojas su apmaudu nuėjo, palikęs vaiką.

Kartais Jonas pavydėdavo draugams jų nerūpestingą džiaugsmą. Kad jis taip galėtų! Mokytojas kalbėdavo apie Joną, kaip apie sąžiningą, daug žadantį mokinį, o klasės draugai jį vadindavo kliku. Be mokytojų, niekas nepasigėdavo, jeigu Jonas neatidavė į klasę. Nei mėgiamas, nei nekenčiamas, nuolat ką nors skaitydamas, Jonas baigė mokyklą. Atva žiauvęs į Institutą, jis visomis įėjomis kibo į mokslą. Jau po pirmo semestro apie jį kalbėjo kaip apie labai gerą studentą. Dvejus metus jis išgyveno bendrabutyje. Bendrabučio triukšmas, draugų išdaigos tiek įkyrėjo, kad jis nusprendė įsikurti kambario.

Tuo metu Jono bendrakursis Liucijus Strakavičius pasiūlė apsigyventi drauge. Jonas mielu noru sutiko ir tuojau persikėlė. Vėliau net savotiškai susidraugavo.

Liucijus buvo „laisvas studentas“. Jis tik retkarčiais tušklysdavo ir auditorijas. Studentams nusiobdo jį krtiikuoti, o jam aiškintis, tad pagaliau paliko Liucijų ramybėje.

... Kartą Jonas, atsitiktinai patekęs į literatų būrelį susirinkimą, pamatė Stasę. Ji stovėjo prie dėstytojo staliuko ir skaitė eilėraštį.

Jonas nejučiom pagalvojo: „Kaip ligi šiol aš nemačiau jos tokios gražios?“

... Šiandien dvyliką valandą vėl pamatys Stasę. Visą dieną praleis su ja. Jau dešimta... Laikas keltis.

Jonas liuoktelėjo iš lovos. Greit nusiprausė, užvalgė ir, apsilikęs treniną, išėjo į Institutą.

Plieskė šalta vidurziemio saulė. Gėtės pakraščiais, vienas kitą pralenkdami, nekreipdami dėmesio į važiuojančius mašinas, lėkė pažiūzomis vaikai. Skubėjo žmonės paraudusiais veidais, apšarmojusiomis apikaklėmis ir antakiais. Kiekvienas praivis Jonui šiandien kažkodėl atradė daug malonesnis, įdomesnis.

Pasiėmęs Institute stipendiją, jis nuėjo pas Stasę. Tamsios laiptų aikštelės kairėje pusėje jis pasibeldė į siauras durėles.

— Prašau... — išgirdo pažįstamą balsą.

Bus daugiau.

VYT. RIMKEVICIUS.

ROMANAS.

STUDENTAI

6.

III. SUOLIS

Jonas, gulėdamas ant sofos, primerktomis akimis žiūrėjo į kambario draugą Liucijų. Liucijus miegojo siauroje su išraitytais galais lovoje, jo ranka buvo nukarusi ir vos nesiekė grindų, plaukai išsidraikė.

Klaspėjo laikrodžiai. Jonas užmerkė akis, įsiklausė į kambario tylą: kažkur trinktelė durys, tik-tak, tik tak per šią tylą žingsniuoją laikrodžio švytuoklė.

Gera atostogų diena, išrytais gali ilgiau pailsėti nuo įtempimo, kuris graužė per visą sesiją. Atsibudęs žiūri į apšarmojusį langą, išrašytą įvairiausiais stebuklais, rausvinamą vėlyvo saulėtekio žarą. Kambaryje tylu, šilta — ir nejučiomis iškyla prieš akis daugybė prabėgusio gyvenimo vaizdų.

„Vaikystėje tėvas Jonui plaukus kirpdavo pasiklupdęs priešais save. Ant peties gulėdavo sunki jo ranka...“

... Prasiėdę kolektyvizacijai, tėvas dažnai pareidavo namo girtas, numesdavo ir vidurasiį sėrmėgą ir šaukdavo: „Bobax Barėčiū!“

Motina pastatydavo ant stalo molinį dubenį, pakeldavo nuo grindų sėrmėgą ir atsiedėdavo kambario kampe.

Vieną pavasarį vakarą Jonas susikirto su tėvu, nes motina, kamuojama rūpesčių, neiškentė ir priėjo prie srebiančio barščiaus vyro:

„Jeromimai! Valgyt neturėsime ko... Tu girtas ir girtas...“

Tėvas numetė šaukštą:

„Neskalyk! Kolkoze iš vieno katilo pašers, o vyrus nuo bobų atskirs — kombainais viską darys. Džiaukis dabar ir girtu...“

Jonas, ant palangės ruošdamas pamokas, matė, kaip mo-

tina pagriebė nuo stalo dubenį:

„Esti neduosiu, kol gerai!“

Tėvas lyg išsilblavęs stryktelėjo nuo suolo.

„Kalė tul!“ — šaukė klerkiančiu balsu ir, lipdamas ant kojų atatupsta besitraukiančiai motinai, rėžė į dubenį. Šukės ištiško ant grindų. Tėvo veidas iš įsiutimo pamelo. Jis pagriebė motiną už kasy ir pradėjo taisyti. Jonas prišokęs atstūmė tėvą:

„Kai mane užmuši, mamą mušk!“

Akimirką stovėjo sūnus priešais tėvą: Jonas — įaitempęs, nežinodamas ką daryti, tėvas — pabalinęs akis ir vėl apimtas išlėlimo priepuolio. Jis šoko prie motinos, bet atsitrenkė į Joną. Tarsi apdujęs smogė abiem kumčiais sūnui į krūtinę. Jonas pakėlė rankas, lyg norėdamas stverti tėvą glėbin, bet ir vėl bejėgiškai jas nuleido — priešais jį stovėjo ne kas kitas, o tikras tėvas.

Dar keli smūgiai nubloškė Joną prie krosnies. Kažkas traktelėjo krūtinėje. Jonas, atgavęs sąmonę, suėdavo ir, nieko negalvodamas, šoko prie tėvo, bet šis stovėjo vidurasių sukumpęs ir žiūrėjo į grindis. Motinos kambarį nebuvo, ji matyt, nubėgo pas seserį. Jonas apsisuko ir išėjo.

Prie namų jis sutiko tetą Pranutę, motinos seserį. Teta gyveno molinėj bakūžėj. Visas jos turtas buvo ožka. Vasarą jį grybaudavo, uogaudavo, ravedavo daržus, o žiemą verpdavo. Ne motina, o Pranutė prisimena Jonas iš pirmųjų vaikystės dienų. Motina neatitiedėdavo nugaros laukuose, neturėdavo laiko lepinti sūnaus, o Pranutė jį vaišindavo mėlynių uogiene, gautu už verpimą medumi.

... Tėvas nenuirimo. Po kelių dienų jis vėl bandė mušti Motiną. Jonas nebesvarstydamas stvėrė jį ir nusivėdė ant lovos. Pajutęs sūnaus jėgą, tėvas nebešoko prieš jį. Išgėręs jis keikdavo sūnų ir žmoną, mašydavo su dumblais Dievą ir velnią, bet rankos nebekeikdavo.

Jonas neturėjo nė vieno draugo, kuris būtų žinojęs jo namų pragarą. Anksčiau už kitus savo vienmečius jis subrendo. Niekas nematė, kas dedasi šio užsispyrusio, gruboko mokinio širdy.

BŪKIME SVEIKI

LĒTINIS OSTEOMIELITAS

Lėtinis osteomielitas yra lėtas kaulų ir kaulų smegenų uždegimas, kurį sukelia ten patekusios bakterijos. Ne visuomet į kaulą ir į jo smegenis patekusios bakterijos sukelia uždegimą. Dažnai uždegimas nugali patekusią infekciją ir ją sunaikina. Uždegimas kauluose išsivysto, sumažėjus audinių atsparumui. Bendrą organizmo ir vietinį kaulų audinių atsparumą mažina nepakankama mityba, vitaminių stoka, peršalimas, kaulų sumušimas, persirgimas infekcinės ligos ir kitokios priežastys.

Sergant lėtinio osteomielitu, kaulinis audinys vietomis apmiršta, pasidaro negyvas. Organizmas nuo negyvų kaulo salelių atsirihoja ir pradeda tuos negyvus kaulo gabaliukus tirpdyti. Sutirpdyto kaulo vietoje auga naujas kaulas.

Mažesnius negyvo kaulo gabaliukus organizmas visiškai ištirpdo, ir jų vietoje užauga kaulas. Bet didesni negyvo kaulo gabaliukai neištirpsta. Tarp jų ir sveiko kaulo susirenka plūiai, kurie dažnai prasiveržia per minkštųjų audinių ir odą išorę. Tada atsirado pūliuojančios angos — fistulos, per kurias sunkiasi plūiai ir su jais kartais išeina negyvo kaulo gabaliukai. Kada negyvo kaulo

gabaliukai išeina, pūliavimas liejasi, ir fistulos užgyja.

Jeigu nesveikame kaulė būtu tik vienas negyvo kaulo židinis, tai, organizmui jį pašalinus arba ištirpdytus, fistula užgytų, ir ligonis pasveiktų. Bet lėtiniam osteomielitui būdinga tai, kad kaulė yra daug ir nevienodo amžiaus židinių. Todėl neretai vienam židiniui išpūliavus, po kurio laiko atsiranda kitas. O kartais didesni negyvo kaulo gabaliukai neištirpsta ir per fistulas neišeina. Tada pūliavimas trunka visą laiką.

Ilgalaikis pūliavimas nuodi ja organizmą ir pirmiausia pa kenkia inkstams. Todėl negyvas kaulo gabaliukas reikia išimti ir kaulą išvalyti operuojant. Neretai ligonius reikia operuoti kelis ar net keletą kartų, kol pagaliau kaulas visiškai išsivalo. Mat, operacijos metu galima pašalinti tik negyvą kaulą, o tu kaulo dalių, kurios dar nėra žuvusios, atskirti negalima.

Be chirurginio gydymo, reikia taikyti ir bendrą organizmą stiprinantį gydymą. Vaistai parenkami tokie, kuriems bakterijos jautrios. Derinant chirurginį gydymą su vaistais, osteomielitas pagydomas. Tik dažnai reikia ilgai gydytis, keletą kartų valant kaulą.

Doc. A. Pronckus.

kone kiekvieno žmogaus. Tikrybėje tūkstantis metų, kuomet Jezus „teis pasaulį teisybėje“, bus laikas kurio palaiminimai bus siūlomi visiems. — Ap. Darbai 17:31.

Kuomet mūsų pirmieji gimdytojai nusikalto prieš Dievą įstatymą, jie užsitraukė ant savęs ir visos savo ainijos mirties pasmerkimą; bet Jezus mirtis kaip Atpirkėjo, patiekė kelią išsigelbėjimui iš šito pasmerkimo. Jezus mirties nuopelnai bus gaunami tik tikėjimu į jo išlietą kraują ir paklusnumu Devo valiai. Bet Povilas stato šitokį klausimą: „O kaip jie tikės į tą, apie kurį negirdėjo?“ (Rim. 10:14). Nedaug kas iki šiol yra girdėję apie Jėzų teisingą ir suprantamą, taip kad galėtų tikėti į jį. Todėl Sventasis Raštas parodo kad toki progą jie turės būsimoje teismo dienoje.

Todėl minėtoji teismo diena bus laikas žmonių švietimo. Povi las, kalbėdamas į Atėniečius, prisiminė apie „nežinojimo laikus“, palygindamas juos su Dievo paskirtą dieną, kurioje Jis „teis žemės skritulį teisingai pes Vyra, kurį paskyrė“. Dievo paskirtasis Vyras yra Jezus Kristus teisingas sis. (Ap. Darb. 17:31). Tuomet bus „paskirtasis laikas“, kurio bus „liudijama“ visai pasaulio žmonijai, kad Jezus atpirko ją sa

MONTREAL

ŠV. KAZIMIERO VYRŲ CHORAS

savo ruošiamam koncertui - vakarienei bilietus jau išpardavė ir daugiau jų neturi par duoti, nes salėje nėra daug vietų. Choras repetuoja dainas, o šeiminkės ruošia vakarienę. Koncertas ir vakariene žada būti labai geri, nes ir pasiruošimas vyksta jau nuo pat vasaros. Vakarienei kalakutų paaukojo Kazys Lukas iš savo farmos. Kitus patiekalus ruošia geros šeiminkės. Koncertą ji repetuoja muzikas J. Skyrus, parapijos vargonininkas.

VIŠNIA IŠ ČIKAGOS

Gailestingoji sesuo Lionė Bieliauskaitė, anksčiau gyvenusi Toronte, persikėlusį pastoviai gyventi į Čikagą, apilankė ne tikai Torontą, bet ir savo bičiulius Montrealyje, kur viešėjo pp. Otto šeimoje. Šios viešnagės proga p-lė Bieliauskaitė apilankė NL redakcijoje, kuriai įteikė 20 dol. Mašinų fondui ir prumeratai 5 dol. Nuoširdžiai dėkojame viešniai iš Čikagos.

N. P. MARIJOS SESERŲ

rėmėjų būrelio valdyba turėjo pasitarimą bazarų, įvykstančio lapkričio mėn. 15 d., reikalais. Valdyba dar buvo papildyta ir ją sudaro: V. Bu zienė, B. Buzas, J. Dalman tas, G. Čapkauskienė, J. Ladi ya, G. Montvilienė, I. Rim kevičienė, V. Otienė, A. Usienė, G. Zabičiauskienė, A. Zubienė, V. Zubas. Būrelio valdybos pirm. A. Zubienė. Bazarui energingai rengiamasi ir jis žada būti turtingas ir gražus.

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — 223.50.

— Dar kartą prašome, kad tėvai kaip galima greičiau užregistruotų vaikus, kurie ateinantį pavasarį norės eiti pirmos komunjijos. Jeigu da bar nebus užregistruoti, nebus priimami pirmajai komunjai. Registruoti galima pas seses arba parapijoje.

● Z. O. Tamošauskai, nuolatiniai NL skaitytojai, persikėlė pastoviam gyvenimui į Kaliforniją, JAV.

vo mirtimi. — 1 Tim. 2:4-6. Bus daugiau.

Kas įdomiau apie Tiesą, reikalaukite knygų katalogo. Neturtingiems siunčiam veltui mažas knygeles ir traktatus.

Pareikalavimus siųskite šiuo adresu: L. B. S. A. 212 East 3rd Street Spring Valley, Illinois 61362

BANKO „LITAS“ REIKALAI

Rytinės Montrealio dalies lietuviams primename, kad nuo lapkričio mėn. 1 d. Rosemonto „Lito“ skyrius, be įprastų valandų veiks dar ir pirmadieniais nuo 7—9 val. vakaro. Tačiau nuo tos pačios datos nebus „Lito“ operacijų sekmadieniais prie Šv. Kazimiero parapijos salės.

Aušros Vartų parapijos

„Lito“ skyrius nuo šio laiko, dienos metu, bus atidarytas ir penktadieniais. Taigi kasos operacijos nuo 10 iki 1 val. bus kasdien, išskyrus pirmadienius ir šeštadienius. Sekmadieninės ir vakarinės valandos lieka tos pačios.

Visiems Montrealio lietuviams,

dar nesantiems „Lito“ nariams, šią savaitę bus išsiuntinėt „Lito“ informacinis laiškas. Labai kviečiame visus palyginti „Lito“ ir kitų bankų teikiamas sąlygas taupytojams ir skolininkams. Sprendimą padarykite patys.

Norintieji perkelti santaupas į „Litą“,

tatai gali padaryti per visą šio mėnesio paskutinę savaitę ir per visą pirmąją lapkričio mėn. savaitę, nenustodami palūkanų dabartiniuose savo bankuose, kurie jas prirašo spalio mėn. 30 d.

TAUTOS FONDO

Montrealio skyriaus valdyba, tęsdama aukų rinkimą Lietuvos laisvinimo reikalams, prašo visų, geros valios lietuvių, savo auką įteikti artimiausiu laiku, šiemis aukas renkantiems asmenims: Pp. Peleckui, L. Giriniui, Jz. Lukoševičiui ir K. Otto.

— Aukokime šiam svarbiam reikalui pagal išgales, bet aukokime visi!

● A. Simijonas, neseniai turėjęs su žmona 10-ties metų vedybinių sukaktuvių staigmeną, kuri praėjo labai gražiai, lankėsi NL redakcijoje ir sutvarkė savo reikalus.

● Ponai Genaičiai, gyvenę Laurynijos kalnuose, dabar persikėlė į Verduną. Ta proga p. Genaitienė atsilankė NL redakcijoje ir pakeitė laik raščio adresą.

KULTŪRINĖ KRON...

Atkelta iš 4-to psl.

cūzijoje, USA. Paroda atidaryta nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

● Dramos teatro foje Vilniuje, Klaipėdos dramos teatro gastrolių metu buvo išstatytas dailininkės Aldonos Strutytes graviūros.

PADĖKOS

PADEKOS ŽODIS

Šiuomi norime išreikšti širdingiausių padėkų mūsų mieliems giminėms ir visiems draugams ir draugėms: T. E. Kazakevičiams, J. B. Šulmistrams, K. H. Radeckams, mie lai dukrelei ir žentui V. A. Giviams už visai netikėtai su rengtą mums 10 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių staigmeną. Dar kartą ačiū visiems ir visoms viešnioms ir svečiams už toki skaitlingą atsilankymą, už suteiktus malonius jubiliejinius linkėjimus ir vertingas dovanas, taip pat už atskiras dovanas nuo visų giminių dukrelei ir žentui V. A. Giviams, anūkam Richardui ir Lenerdui Giviams, už rožių buketą seseli M. Arlauskaitei, už dovaną krikšto sūniui ir krikšto dukteriai A. V. Kizerskiams, ir visoms ir visiems šeiminkėms ir šeiminkams už pavaišintą mūsų skaniais valgiais ir gėrimais. Ačiū visiems už jūsų malonų atsilankymą.

Ši staigmena mums niekad neišdils iš atminties.

A. M. Simijonai.

LaSalle, Que.

ATSIŪTA PAMINĖTI

Aleksandras Merkelis. „Antanas Smetona“. Jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla. Amerikos lietuvių tautinės sąjungos leidinys. 1964. New York, N. Y. 740 puslapių. Kaina ir gavimo vieta nepažymėta.

Leidinyi labai gražiai atrodo. Iliustruotas. Impozantiškas.

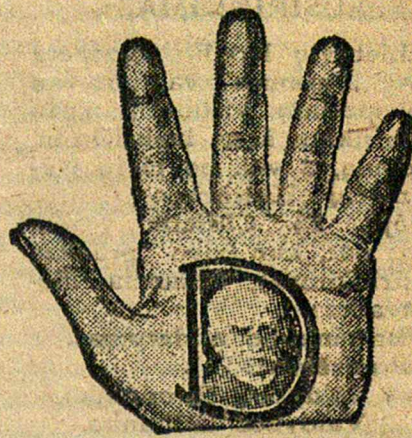
● Rašytojas dramaturgas Kazys Saja, kurio veikalą „Saulė ir stulpas“ pastatė dramos teatras Vilniuje, buvo išvykęs ekskursijon į Jugo slaviją.

● Balfas puikiai atliko 20 metų seimą New Yorke, su banketu New York viešbuty ir užbaigė Diagnostozės vaidinimu Apreiškimo parapijos salėje sekmadienį.

● New York, kaip ir visa Amerika ruošiasi rinkimams, vien New Yorke jau nupirkto 5500 balsavimui mašinų.

● Pasaulinė paroda New Yorke, vykusi nuo balandžio

JEI TURITE REUMATINIUS SKAUSMUS

Niujorko valstijoje, Syracuse mieste, išrastas naujas preparatas naudotis namuose, ir tūkstantai, kurie kenčia nuo reumatizmo Kanadoje, Jungtinėse Amerikos valstybėse ir kituose kraštuose, sako, kad jis yra labai naudingas. Daugelis pranešė, kad pajuto palengvėjimą panaudojus šį pre paratą tik kelias dienas. Mr. Delano rašo: „Padėti kenčiantiems, jei dar nesate išmėginę mano metodo, mielai noru atsiųsime jums pilno dydžio 90 centų vertės dėutę už žemą kainą. Jokių kitų išpareigojimų. Šis mėginimas turėtų padėti jums“.

Jei jums nepadėtų, kaip dauguma yra tvirtinę, kad jiems padėjo, vistiek būsite tikrai patenkinti. Iškiptite šį skelbimą ir kartu su savo pavarde bei adresu, pridėję 25 centus už bandomąją siuntą, pasiųskite šiuo adresu:

THE DELANO CO. LTD. 417 St. Peter St. Room 28. Montreal, Que.

DELANO JAU YRA DAUG ATSEIKES REUMATIZMO SKAUSMŲ SUMAZINIMO SRITYJE

Pastaba: Tai atviras ir sąžiningas pasiūlymas, kuriuo turėtų sudomėti visi turį reumatizmo skausmus.

mėnesio, uždaryta spalio 18 dieną iki kitų metų balandžio mėn. Ja aplankė šiais metais 33 milijonai žmonių.

● Lonė Juodytė New Yorke turėjo puikų rečitalį town hall, dabar pasirodo per radio bei TV.

SIUNTINIAI LIETUVON

IR KITUS USSR KRASTUS

Įvairūs siuntiniai. Maisto siuntiniai iš Anglijos ir sandėlių, esančių Sovietų Sąjungoje. Dovanų siuntiniai: automobiliai, motociklai, šaldytuvai ir t. t. Pačių klientų sudaryti siuntiniai. Visi siuntiniai apdrausti.

Janina Adomonienė 1674 Couvrette, St. Laurent. 9. Tel. RI: 4-6940.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką. Savininkai: A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus. 1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

A. NORKELIUNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienuo kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI IR KITI ĮVAIRŲS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

J. LAURINAITIS

ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI. ILGAMETIS PRITYRĖS SAVININKAS SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DESŲ GAMYBOJE.

VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS. PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į VISAS MIESTO DALIS.

1918 FRONTENAC ST. Montreal.

LA 4-0209.

Tel. 525-8971 Tony's Photo Studio

PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKSTYNOS

SUKAKTUVES · MAZAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q.

T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas 7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

HAMILTON

LIUDNA ŽINIA IŠ LIETUVOS BROLIAMS SAKAVIČIAMS

Spalio 9 d. Vincas Sakas-Sakavičius gavo iš Lietuvos telegramą, kuri pranešė, kad spalio 7 d. staiga mirė jo brolis, Pajevonio klebonas, kunigas Benjaminas Sakavičius.

A. a. kun. Benjaminas gimė 1911 m. Radziškių k., San grūdės val. Mokėsi Marijonų gimnazijoje, Marijampolėje ir Seinų „Žiburio“ g-j-oje Lazdijuose. 1934 m. baigė Vilkaviškio kunigų seminariją ir išventintas kunigu. 1944 m., artėjant rytų frontui, pradžioje su broliais pajudėjo į Vakarų, bet vėliau pakeitė nuomonę ir pasiliko tėviškėje, kad padėtų tėvams ir visų brolių mylimai seseriai Onutei. Stalinmečio teroriui siaučiant, buvo išstremtas į Sibirą, iš kur vėliau grįžo ir buvo klebonu Gelgaudiškyje, o paskutiniu metu Pajevonio parapijoje.

Velionis paliko seserį Onutę Matulevičienę ir brolių Joną Lietuvoje, brolius Vincą Hamiltoną, Alfonsą ir Klemoną Buffalo, N. Y., ir Antaną Australijoje; pusseseres Marytę Baltuškiene, Hesperet, Ont. ir Zinaidą Sukiene Hamiltone.

Liūdi velionies kun. Benjaminas jo artimieji, bet dar labiau liūdi tėvynė Lietuva, netekusi tauraus savo sūnaus tiek daug dėl jos išskentėjusio ir dar pačiame amžiaus stiprume iškeliavusio ir amžinybėje.

UŽSISAKYKIME ALYVĄ PER LIETUVIŲ NAMUS.

Pranešame maloniam tautiečių dėmesiu, kad Liet. Namai, jeigu per juos užsakome alyvą savo namų šildymui, gauna komiso \$15, o vėliau kasmet po 5 dol. Šiuo būdu rugs. mėn. gauta po 5 dol.

už Pr. Sakalą, K. Gudinską ir J. Adomaitį, viso \$15.00.

Paprastai lietuviai pripratę, kad ar aukas, ar kokią kitą pagalbą lietuviškame darbe teikia tik tada, kada jų asmeniškai prašoma. Jau da ugelyje atveju mes sekame ka nadičiais, tad ir šioje srityje neatsilikime nuo jų. Visi, kurie skaitysite šią žinutę ir kuriems rūpi Liet. Namai, padėkite jiems, ypač šiuo metu, kada tiek daug ankstybesnių LN remėjų apledo. Tuojau skambinkite St. Bakšiui JA 9-4662 ir užsakykite savo namų šildymui alyvą per Liet. Namus.

Šiuo būdu LN Kultūros Fondas iki šiol jau yra gavęs apie \$4,000.

INTRIGUOJANTI NAUJOVĖ LIETUVIŠKUOSE PARENGIMUOSE.

Liet. Namai Hamiltone sausio 15 d. švęs 9 m, sukaktį. Jai atžymėti vasario 5 d., penktadienį, rengiamas vakaras gražiausioje Hamiltono salėje Fischer Hotel Burgundy Room, kur telpa apie 600 svečių.

Trumpą programą atliks baletas šokėja Milda Pusedėrytė. Šokiai ir bufetas iki 1 val. Šia proga numatomas įjungti ir J. T. Kostyk už jo didelę pagalbą Liet. Namams, pagerbimas.

Bilietai šiam didžiuliam LN sukaktuviniam balui bus pradėti platinti už poros savaičių ir kainuos po 2 dol. Bufetą laikys ne viešbutis, bet LN V-ba. Nuoširdi padėka p. E. Beržaičiui, kuris gavė šią puikią salę už palyginami žemą kainą ir išsiryšino vienas kitas palankiausias sąlygas!

Sk. St.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas. Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

KELIONĖS IR SVAJONĖS...

Atkelta iš 3-čio psl.

kiom nesąmonėm sovietija juk peni ne tikrai užsienius, bet ir savo piliečius. Bet kas gali būti sotas tokiu propagandiniu penėjimu... Lengva taip parašyti, bet padaryti jau kitas reikalas. Chruščiovo jau nėra, bet palikimą gavęs iš Stalino, jį taip ir perdavė Brežnevui su Kosyginu. Tuo tarpu nematyti jokių ženklų, kad jie galėtų kaip nors išsikapstyti, kaip juodvabalas išsikapsto iš mėslo krūvos.

Gražios Ontario ežero pakrantės ties Hamiltonu: gilios įlankos, aukšti miškais apaugę, krantai, žmogaus pa puošti naudingais ir reikalingais pastatais. Ten toli per įlanką matomas aukštas tiltas. Jis, neseniai pastatytas, labai sutrumpinęs kelią.

Hamiltonas neįdomus, ste bint jį viduje. Bet jis įdomus ir gražus iš aukštojo staus kalno skardžiaus. Tegul į Hamiltoną lietuviai suvažiuoja ne miestu grožėtis. Ir turistai į Hamiltoną nevažiuoja dėl grožio. Kanadoje Montrealis, Quebecas, Vankuveris

ir ypač Kanados kalnai traukia turistus. Hamiltonas mums įdomus savo Dienomis ir ta tradicija, kurios isteigimo garbė priklauso Hamiltonui. O kadangi ir geroje bendruomenėje, kokia yra Hamiltono lietuvių kolonijos, vis dėlto iniciatyvos kūrėjas yra asmuo, tai ir Hamiltone veiklus ir inciatyvingas Kazys Baronas yra Lietuvių Dienų iniciatorius, dėl tūlu priežasčių dabar traukiantis iš oficialios viešumos, nors jo veikla aiški, ypač gi sporto srityje, jaunimo klausimų judiniame ir tt.

Gerb. Prancūnas Lietuvių Dienų šeštadienį aprašė kaip „skęstantį tango“. Tegul tai yra konstatavimas fakto, ne priekaištas, bet jis buvo ir dar daug laiko negalės būti pakeistas, nes Hamiltonas dar neturi ir dar ilgai ne turės tokios salės, kurioje galės sutilpti visi lietuviai, suvažiuavę į Lietuvių Dienas. O iš kareivinių negalima reikalauti, kad jos būtų kaip parketuoti saloniai.

Kai kam nepatiko ir „Del-

ta“ salė. Bet ja galima buvopasidžiaugti, kad tai pirmą kartą po 10-ties metų, kada mes pirmą kartą galėjome antrąją Lietuvių Dienų dieną surengti savo juce. lietuviškoje salėje. Tai yra labai geras ženklas, žadąs laukiamą ateitį. Su St. Bakšiu gavinu vilpti, kad galų gale Hamiltono lietuviai, padedami apylinkių lietuvių, vis dėlto savo salę, gražią, turės. Ir Prelatas dr. Tadarauškas prisipyręs man įtikinėjo, kad jis salės statybai pritaria ir, kiek tas nuo jo priklauso, mielai padės jos statybą realizuoti. Ir Jau nimo namų salė nebus didelė. Ji negalės patenkinti nei to, ką dabar patenkino Delta salė. Tat, Jaunimo namų statymas Hamiltono lietuviams salės klausimo neišsprendžia. Lietuvių Namai Hamiltonui reikalingi. Miestui augant, jie bus pelningi, kaip pav. Montrealy Slovakų salė, kurią užsisakyti reikia prieš metus laiko.

Hamiltono lietuvių kolonija, nori ar nenori, reikia pasidžiaugti nuoširdžiai. Hamiltonas turi daug iniciatyvingų ir veiklių žmonių. Jeigu jų tarpe vyksta kai kuri konkurencija, tai tikrai todėl, kad jie daugumoje visi veržiasi į veiklą. To Hamiltono kolonijai gali pavydėti kitos kolonijos.

O kokio gražaus jaunimo Hamiltono! Taip gražiai jis susitelkęs į Gyvatarą, Kovą, Aukurą, parapijos chorą! Tai gi tyriausias pavyzdys visoms kolonijoms.

Ir vaišingumu kažin ar kas pralenks Hamiltoną, nes visi lietuviai mielai kviečia, tat negali atspėti, kur galų gale patekti, kas tave paims i viešnagę. Beveik jau už miesto, arba jo pakraštyje p. p. Agurkių vila buvo maloni ne tikai šeiminkais ir svečiais iš Čikagos (pp. Maldūnai), Toronto (J. Masionis) ir kt., bet idomi ir tuo, kad jų motinėlė tikrai prieš kurį laiką yra atvykusi iš Lietuvos, iš Biržų. Graži viešnagė, šeiminkų nepaprastas vaišingumas Lietuvių Dienas Hamiltone darė dar malonesnėmis ir gražesnėmis.

Kur benuvyksi, visur daugybė pažįstamų, gerų žmonių. Pp. Agurkų kaimynais pasirodė buvę montrealiečiai pp. Simelaičiai, kurie ten veda modernų viščiukų augini-

mo ūkį. Ir norėdamas visų ne išstengtį suminėti.

Netikėtai, grįžtant į Montrealį, teko pasinaudoti visa da mielo ir paslaugaus visuo- menininko J. R. Simanavičiaus vežimu, drauge su grįžtančiu į Torontą komp. St. Gailevičium. Kadangi abu bendrakeiviai yra muzikai, tai malonu buvo pagvildinti ir muzikines problemas. Labai teko susirūpinti St. Gailevičiaus abejojimais dėl „Varpas“ ateities. Teko labai ir nu- sistebėti, kad tokia didelė ir veikli kolonija, kaip Toronto lietuvių, neįstengia sukomplektuoti bent 60-ties dalyvių choro. Ar gi taip jau daug dirbta, kad jau pavargta? Kad jau sunku ateiti i repeticiją? „Su mažesniu choru, — sako dirigentas, — aš nedirbsiu“...

Aš vis abejoju, nenorėdamas sutikti, kad „Varpas“ nu- stotų skambėjęs: O skambink per amžius. Sūnams Lietuvos: — Tas laisvės nevertas, Kas negina jos...

Per amžius, jeigu po 10-ties metų pasenstama?!

Man trūko, stigo laiko Hamiltone, nes neaplinkiau daugelio mielių ir brangių žmonių. Iš Hamiltono teko per anksti išvykti, nespėjus daugeliui net rankos paspausti, o kai Toronte dar turėjome aplankyti, palydėję i namus, p. Gailevičių, tai viešbutyje jau buvo vėlokai atsirasta.

Bet iš ryto įpratimas pabu- dino nustatytu laiku. Tuojau su kaimynais pp. Jocais susisiekta dėl grįžimo, bet p. Simanavičius, kurio įvairenybių krautuvę teko aplankyti, tuojau nugabeno pas konsulus pp. Žmuidzinus, iš kur jau nė ne apsidairius pp. Smilgevičiai žaibo greitumu — į Montrealį. Pakeliui išklauseme dar Puccini operą „Turandot“ ir kitokios geros muzikos, vis pasikalbėdami muzikinėmis temomis.

Graži buvo kelionė, nes pa- kelės miškai buvo kaip tiktai dar lapoti ir taip gausiai spalvingi, kad akių negalima atitraukti nuo jų grožio ir žaismo...

Baigiant tenka visiems tar- ti nuoširdžiausiu ačiu: Hamiltono lietuvių Bendruomenės valdybai už sėkmingai gra- žiai suruoštas Lietuvių Dienas, visiems tautiečiams, kas gražiai priėmė, vaišino, ra-

„Kodėl turėčiau statydintis namus šią žiemą?“

ŠTAI GERAS ATSAKYMAS!

\$500.00

\$ 500.00 grynais GAUSITE 500 GRYNAIS KAIP PASKATINIMĄ

Norėdama pagelbėti Kanados statybos pramonei žiemos metu federalinė vyriausybė vėl skiria 500 grynais kaip paskatinimą tiems, kurie statysis ar pirsks žiemą pastatytus namus apsigyvenimui.

KAS YRA ŽIEMĄ STATYTI NAMAI?

Pagal šią programą statyti namai yra tie, kurių statybą ligi lapkričio 15 d. yra pažengusi netoliau kaip iki pirmo aukšto rėmų ir iki 1965 m. kovo 31 d. pakankamai užbaigti.

KAIP IR KUR KREIPTIS?

Labai lengva. Pasiimkite p. ašymų formą tam reikalui iš savo Darbo Įstaigos ar Centrinės mortgicijų korpo. acijų įstaigos ir ją užpildę pasiųskite į artimiausią CMHC įstaigą. Jei no rite, jūsų statybininkas gali tai atlikti. Pilna informacija apie šią programą yra išspausdinta prašymų formose.

VEIKITE TUOJAU

Kreipkitės į savo statybininką i susitarkite, kad jums pastatytų namus šią žiemą. Pasi- gelbėsite sau gaudami 500 kaip paskatinimą ir padėsite Kanados statybos pramonei veikti per visą žiemą. Praėjusią žiemą buvo pagal šią programą pa- statydinta virš 28.000 tokių namų.

DARYKITE DABAR!

PASISTATYDINKITE SAU NAMUS ŽIEMĄ!

Issued by authority of Hon. Allan J. MacEachen, Minister of Labour, Canada.

Canadian Vickers Ltd.

Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool esigners
- Vertical and Horizontal
- Loring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudo- tis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APRŪPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office 4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

tuoties už laimingą kelionę ir visiems dirbantiems lietu- vių vienybės darbą ir lietu- viškosios gyvybės puoselėji- mą „vardan tos Lietuvos“.

J. Kardelis. DŽIUGAUJA: BATŲ KAINA SUMAŽINTA 3.50 RB.

Ok. Lietuvoje nuo spalio 1 d. kiek sumažintos kainos kai kurioms platus vartojimo prekėms. Pagal prekybos ministro pavadootoją I. Jasiūną („Tiesa“, spalio 3, nr. 232), Lietuvos gyventojams ypač patinka batai panašios i odą gumos padais. Tokie ba- tai dabar atpiginti vidutiniškai 14,5%. Jei batai anksčiau kainavo 17 rublių 80 kap., tai dabar už juos tenka mokėti 14 rb. 1—4 rubliais atpiginta moteriška ir vaikiška avalynė. Pagal Jasiūną, jau ke- liama liaudies gerovė, o tik rovejė tai nežymus kainų su- mažinimas. Ketvirtadalis mė- nesinio vidut. atlyginimo už batų porą — sunkiai pakelia- mos išlaidos. Tai kaip tik liu- dija ne gerovę, bet sunkią pi- dėti. E.

SAULT STE MARIE...

Atkelta iš 6 psl. tautų skaičius gauna nepri- klausomybę, tuo pačiu laiku pamirštama senos dabar pa- vergtos Rytų Europos tau- tos su 100 milijonų gyventojų, kurios jau yra įrodžiusios daugiau negu kad sugeban- čios pačios tvarkytis savo rei- kalus nepriklausomai. Išvado je pati I. Heinsoo kalba ir straipsnis „Sault Star“ visai patenkinami.

Tačiau to negalima pasa- kyti apie pirmą straipsnį at- spausdintą „Sault Star“ dar porą dienų prieš minėjimą. Pavyzdžiui, sakoma, kad trys baltų tautos turėjo bendrą is- toriją ir per 1900 metų buvo

dominuojamos didesnių kai- mynų, o savo nepriklausomy- bę yra gavusi per Tautų Sa- gą 1918 metais!!! Jei tas ti- ko latviams ir estams, tai tik ne lietuviams, kurių didieji kunigaikščiai savo kardu- s daužė Maskvos vartus ir ku- rių Lietuva prieš 500 metų dominavo nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų!

Kurgi mūsų nepriklausomy- bės karai su bolševikais, ber- montininkais ir lenkais? Tautų Sąjunga nesugebėjo net mums Vilnių iš lenkų pa- dėti atsiimti!

Dar viena klaida, tai tam pačiame straipsnyje yra mini- ma, kad ketvirtadalis iš mi- lijonų baltų tautų dabar gy- vena tremtyje. Čia turėta gal- voje pabėgėlius prieš antrąją bolševikų okupaciją, kurių tiek tikrai nebuvo, tačiau jei- gu priskaitysime savus iš- tremtuosius į Sibirą, tai davi- niai būtų beveik tikslūs.

Šios korespondencijos au- torius kreipėsi į „Sault Star“ norėdamas viršpaminėtas klai- das pataisyti, tačiau buvo at- sakyta, kad straipsniui me- džiaga yra gauta iš baltų ko- miteto, tai per tą komitetą reikia ir klaidas pataisyti. Su sirišus su ap. valdyba paaiškė- jo, kad baltų spaudos reika- lus atstovavo latvis T. Jure- novskis.

Bendroje išvadoje, tai mi- nėjimas labai gerai pavyko ir rengėjai labai daug pasidar- bavo, o visa mūsų kolonija yra labai dėkinga Sudburio lietuviams už suteiktą meni- nių jėgų pagalbą, gi visiems kitiems Sudburio svečiams už malonų vizitą mūsų mies- te. Tikėkimės, kad bendra- darbiavimas ir užmegzta tar- pė dviejų lietuviškų šalių draugystė nenutrūks ir atei- tyje.

Korespondentas.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia Varpininkų leidinių fondas Redaguoja E. BOREIŠA.

Eina dešimtį metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

MONTREAL

MONTREALIO LIETUVIŲ MOKYTOJŲ

susirinkimas įvyko NMP Seselių salėje. Į susirinkimą atsilankė naujasis Kult. Fondo Įgal. T. J. Vaišnys, Pirminis kauptant B. Lukoševičiui, aptarta lietuviškųjų mokyklų problemos. Nutarta šeštadieninėse pradžios mokyklose didžiausią dėmesį kreipti lietuvių kalbai, ypač turtinti mokinių žodyną, prašant, kad tėvai namie su savo vaikais daugiau kalbėtų lietuviškai, su jais pasiskaitytų lietuviškų raštų. Kadangi kalbos reikalas yra svarbiausias ir pirmiausias, tai jai skirti ir didžiausią geografijos ir istorijos pamokų laiką, paliekant tuos dalykus Aukštesniams Kursams. Taipgi nutarta prašyti igudusius anglų ir prancūzų mokytojų pedagogus supažindinti mūsų mokytojus su jų mokymo metodais. Taip gi nutarta pirkti prožektorius.

AUŠROS VARTŲ LIET. ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS

tėvų susirinkimas įvyko spalio 24 d. S-mą atidarė mokyklos vedėja S. Ališauskienė, pakviesdama su-mą vesti inž. Z. Rimšą. Pranešimus padarė m-los vedėja, Kult. F-do įga liotinis J. Vaišnys J. S., tėvų k-to vicepir. J. Šeidyris ir k-to išdin. A. Kudžma.

Po pranešimų sekė naujo k-to rinkimai. Išrinkti: J. Bendžius, J. Burba, A. Gustainienė, inž. Z. Rimša, p. Rimšienė ir J. Vasiliauskas. Diskusijose buvo iškelta daug naujų sumanymų, liečiančių mokyklos reikalus. S-mas buvo labai gyvas ir produktyvus.

KL KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS

koncertas - vakariene buvo sėkminga. Sol. A. Stempuzienė puikiai koncertavo (apie koncertą skyrius sek. nr.), po to sekė vakariene, skoningai paruošta. Veikė bufetas ir loterija. Šokiuose dalyvavo daug jaunimo. Vakarais, atėjus vasaros laiko keitimui žiemos laiku, palgėjo visa valanda. Vakarą vedė K. LKD-jos pirm. p. Kerbelienė. Koncerte ir vakarieneje dalyvavo pilna salė publikos, kurios tarpe buvo ir iš kitur atvykusių — pp. Bražukai iš Toronto, pp. Pakuliai iš tabako farmos ir pp. Masevičiai

● S. Masevičienė sutiko būti KL Fondo lėšų telkimo komiteto nare.

● Mirė Antanina Patašūtė - Tautkuvienė, visuomenininkė ir mokytoja p. Tautkaus motina. Palaidota per šv. Kazimiero parapiją spalio 26 d. Nuširdi p. Tautkui užuojautą.

DR. J. ŠEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p.m.
trečiadienį 7-9 p.m.
šeštadienį 11-1 p.m.
PO 7-3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

DR. IRWIN COPNICK

Dantų Gydytojas
4966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

DIDELIAM NEPRIKL. LIETUVOS PARENGIMUI

lapkričio 21 d., šeštadienį, kurio metu bus įvykdyta metinė didelė loterija, didelis skaičius Montrealio lietuvių, remdami savo lietuviškąją spaudą, p. A. Kavaliūnaitės prašyti, parengimo bufetui yra paaukoję daug puikių ir labai įvairių valgių, dėl ko bus fetas bus labai turtingas ir labai lengvai prieinamas visiems vakaro dalyviams. Čia nuširdžiai dėkojame šioms aukotojoms ir aukotojams: E. Vaupšienei, E. S. Szwczuk, R. I. Urbanas, G. Urbonaitei, B. Rupšienei, M. Šiaučiuolienei, S. Slapšinskienei, J. Jūrtei Slapšinskaitėi, M. Malcienei, J. Blauzdžiūnienei, D. Gražienei, E. Kardeleienei, J. Malaiškai, M. Morkūnienei, E. Mačionienei, A. O. Mylėms, G. Daukšienei, J. Pavilanienei, A. Valinskienei. (Bus daugiau).

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

B-vės v-bos pirmininkas J. Norvaiša - Girinis NL loterijai paaukojo dėžę naujų knygų ir Lietuvos žemėlapių. Knygos senesnės laidos, kurių dabar knygų rinkoje jau nėra, o pareikalavimas jų yra ligšiol gyvas. Tat loterija praturtinta šiuo žymiu įnašu. Ačiū nuširdžiai.

DLK VYTAUTO KLUBO

šėrininkų susirinkimas lapkričio 1 d. 2 val. p. bus supažindinama su valdybos ir komisijų paruoštais naujos statybos darbais.

Prieš šį susirinkimą bus trumpas pašalpinės draugijos susirinkimas.

Klubo valdyba.

STUDENTAI

savo veiklos metus pradeda metiniu susirinkimu, kuris šaukiamas spalio mėn. 30 d., penktadienį, 8 val. 30 min. vakaro Nekalto Prasidėjimo Serų patalpose. Programoje bus pirmininko pranešimas, valdybos rinkimai ir Dr. P. Lukoševičiaus paskaita. Visi Montrealio studentai maloniai kviečiami dalyvauti.

PARENG. KALENDORIUS

— Šv. Elzbietos, šv. Kazimiero parap., d-jos vakariene ir kaukių balius spalio 31 d.
● Šeštadienių mokyklų mėtinis parengimas bus lapkričio 14 d. šv. Kazimiero salėje.
● Lapkričio 21 d. Neprikl. Lietuvos literatūros vakaras ir loterijos užbaigimas.
Lapkričio 28 d. šv. Kazimiero parap. vyrų choro koncertas - vakaras.

Spaudos balius bus 1965 m. vasario 6 diena.

DR. V. GIRIŪNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1a 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

NOTARAS

J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

Advokatas

STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir
861-8479

ADVOKATAS

JOSERH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

KEATING FORD Sales Limited

4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769-8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6-2548
Istaigos 769-8529

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

— Vėlinės, lapkričio 2 d., pirmadienį. Mišios bus laipomos be pertrankos nuo 7 val. ryto iki 9 val. ryto. Vakare bus dvejų mišios — 7 val. ir 7.30 val. Vokeliais suuluose prašome jais pasinaudoti sudėtinėms mišioms už mirusius.

— Parapijos metinis parengimas bus sausio 16 d. Meninę programą atliks Clevelando vyrų oktetas.

— Antradienį ir trečiad T. K. Pečys lankys Chomedy, o ketv. ir penkt. St. Laurent lietuvius. T. S. Kulbis nuo pirm. iki penkt. lankys Verduną (nuo 5 Ave. iki Atwater) ir Pointe St. Charles. T. J. Vaišnys nuo pirm. iki penkt. lankys La Salle gatves: 9, 8, 7, 6 Ave.

— Lapkričio 8 d. po sumos Gyv. Rož. dr-ja ruošia kortų partiją. Narės prašomos atnešti fantus pas p. A. Stankienę. Visus kviečiame dalyvauti.

— Bažnyčios fondui aukoto: 20 dol. — D. Jurkus; 25 dol. — J. Bernotas; po 10 dol. K. Lukošius ir A. Berniūsis.

— Praėjusį sekmadienį su aukota 404.50 dol.

● Sol. A. Stempuzienė, viešėdama Montrealy, buvo Ponia Sibitienės viešnia. Lydimas T. J. Vaišnio, p. Stempuzienė aplankė NL redakciją, įdomesnes Montrealio vietas, pažįstamus. Šeštadienį ji davė recitalą AV salėje KLKM D koncerte ir sekmadienį pamaldy metu pagiedojo Panis Angelicus, po to dalyvavo A. V. choro vaišėse.

● Pp. Daugelavičiai, atostogavę JAV, aplankė pasaulinę parodą New Yorke ir kitas JAV vietas, pasinaudoję ir kai kuriais kurortais.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-C644.
TAISAU IR PARDUODU
ZEMOMIS KAINOMIS
LAIKRODZIUS IR JUVELYRUS.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINA S
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-6882.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS SEKMADIENĮ PER CFME STOTĮ, BANGA 1410, 10 VAL. VAKARO.

Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827

Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių.
Mirties atveju pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; darbo dienomis nuo 10 iki 1 val. kasdien, išskyrus pirmadienius ir šeštadienius, vakarais trečianiais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val.

3907 Rosemont Blvd., tel. 722-2472: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

— Vėlinės lapkričio 2 d., 8 val. vakaro šv. mišios už mirusius parapijiečius. Jų metu giedos parapijos choras.

— Šeštadieninė Dr. Vinco Kudirkos mokykla jau turi 82 mokinius. Dar yra šeimos vaikų. Tėvai, nepagalėkite savo vaikams išmokyti savo tėvų kalbos, papročių ir žaidimų.

— Visi parapijiečiai yra prašomi grąžinti Bazarų knygas.

— Parapijiečių lankymas: spalio 28 — Jeanne d'Arc, Rsm 16, 17 Ave., 29 d. — Maitsabrė, De Jummonville, Rsm 18, 19, 21, 23 Ave., 30 d. — Lacorddaire, Turenne, Guerin Lajoie, Rsm 27, 28 Ave., 31 d. — Louis Veilot, Bossuet, Rsm 24, 25 Ave. XI. 3 d. — Cadillac, Rsm. liku sieji iš 12, 13 ir 14 Ave., 4 d. — Duquesne, Langelier, Rsm 29, 31, 32, 35 Ave. 5 d. — De Repentigny, Rsm 36 Ave.

— Pavasarį numatoma apsidinti gražiais medeliais šventoriui, ir priešais kleboniją. Medis duoda netik gražesnę vaizdą, bet teikia daug gyvumo pačios bažnyčios išorei. Kviečiami iš anksto pasižadėti, kas norėtų pasodinti vieną klevelį savo šeimos var du ar savo vaikams atminti.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeluoju.
Vasaros laike saugojimas.
(storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

PINE LAND CORP.

agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.

ALLIANCE

REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskis HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152
Sklypai, rezidenciniai namai, apartamentai, investacijos, moryčių parūpinimas.

TORONTO

LITUANISTINIS SEMINARAS

studentams ir moksleiviams pradės veikti šios savaitės penktadienį, 7.30 val. vak. studentų namuose. Paskaitos su diskusijomis bus kas antrą savaitę. Visi studentai ir gimnazistai kviečiami šiuo nauju, įdomu ir naudingą dalyku gyvai susidomėti.

● Muz. St. Gailevičiaus pagerbimas bus lapkr. 14 d. Kvietimai gaunami knygų kioske.

● Vėlinių išvakarėse bus specialios pamaldos lietuviškose kapinėse. Tradicinių pamaldų mirusius prisiminti Pr. p. Visų Šventų dienos vakare atsisakyta.

● Bazaras Liet. Vaikų namų naudai ir rudens šokiai šešt., sp. 31 d. Pris. salėje. Bazaras ir pilnas bufetas jau veiks nuo 12 val. Šokių pradžia 7.30 v. vak.

Dr. P. MORKIS

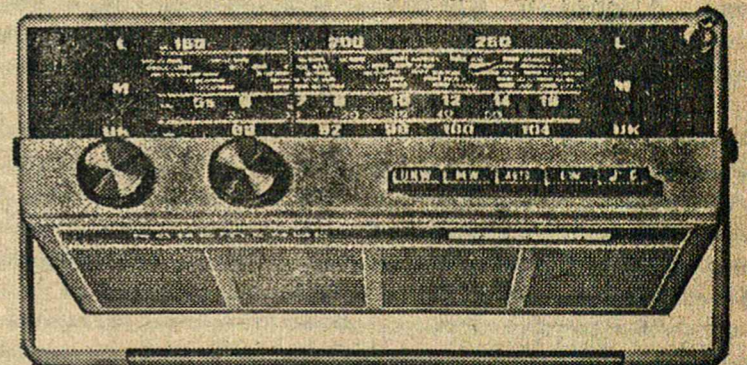
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin Str.)
Raštinė: LE 4-4451.

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ ŠAJUNGOS

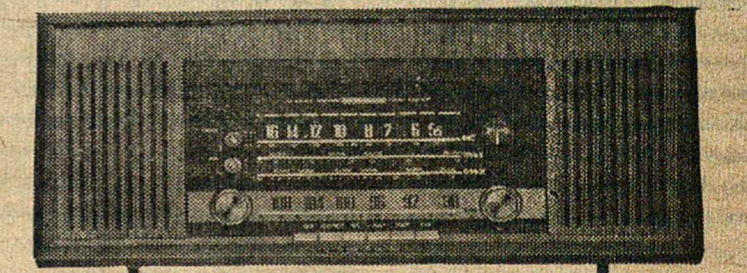
(PLIAS) Toronto skyriaus spalio 22 d. valdyba svarstė veiklos planus. Numatyta suburti visus Toronto esančius lietuvius architektus ir inžinierius. Visuotiniame susirinkime skyrius pelnų, kaip ir kasmet, paskirstyti lietuviybės tikslams.

● Žibutė Ona Peseckaitė iš teka už Raymond Lalonde.

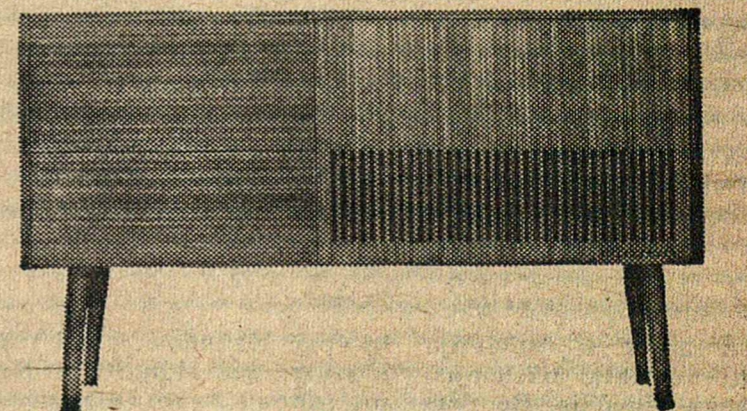
JEIGU JŪS

klausotės

rimtai

klausykite

Viršuje TRANSITA UNIVERSAL

AM/FM ultra ilgos bangos. 9 tranzistoriai — 3 diodai. Veikia prie 5—1½ v. baterijų arba 6 ar 12 v. mašinos baterijos. 1½ watt'o stumdomas mygtukas. Teleskopinė ar perkeliama antena. FM de-rintojas. 3-jų laipsnių stiprintojas. 4" garsiakalbis. Automatiškai prijungiamas prie mašinos baterijos, antenos ir garsiakalbio.

Sviesiai pilka, pilka arba dviejų spalvų.

Kaina \$ 109.50. Specialus mašinai stovas \$ 22.50.

Viduryje: FIDELIO

AM/FM stalinis radio su 4-rių lempų grupe ir Multiplex Stereo. 7 lempos/2 diodai šasi. 4 dinamiški koncertiniai garsiakalbiai. Dvigubo kanalo stereo stiprintojas. Stereo balanso kontrolė. VHF dvipolinis. Gausus negatyvini smaitintuvai. Nord-Mende garso variacija. Gražus poliruotas kabinetas arba natūralaus riešuto medžio.

Kaina \$ 193.50.

Apacioje: BERNHOLM STEREO

funkcijos šasi. 2—8 watt reguliatorius. Dviejų kanalų stereo stiprintojas. Stereo balanso kontrolė. Gausus negatyvini smaitintuvai Magic - Band įjungimas FM — skirstomasis priimtuvai. Du dinamiški garsiakalbiai ir 4 lygintuvai. Gražus kabinetas iš tiko medžio. Dydis 40¼ x 29¼ x 14¼.

Kaina \$ 329.00. Su Mplplex - 349.

Visi Nord - Mende radio ir patefonai turi vienų metų garantiją ir fabriko patarnavimus Montrealyje.

Galima gauti pas Quality Audio Centres ir didesnę departamentų ir baldų krautuvėse.

NORD-MENDE (Que.) LIMITED — 720

MARIN AVENUE — MONTREAL, QUEBEC.

NORDMENDE (QUE.) LIMITED — 720 MARIN AVENUE — MONTREAL, QUEBEC